

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
אחרי קדושים תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

חֲגִיגָה פֶּרֶק ב

א. אֵין דּוֹרְשִׁין בָּעֲרָיוֹת בִּשְׁלשָׁה. וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית בִּשְׁנַיִם. וְלֹא בַּמֶּרְכָּבָה בְּיָחִיד, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה חָכָם וּמֵבִין מִדַּעְתּוֹ. כָּל הַמִּסְתַּכֵּל בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים, רָאוּי לוֹ כְּאִלּוּ לֹא בָּא לָעוֹלָם: מַה לְמַעְלָה, מַה לְמַטָּה, מַה לְפָנִים, וּמַה לְאָחוֹר. וְכָל שֶׁלֹּא חָס עַל כְּבוֹד קוֹנוֹ – רָאוּי לוֹ שֶׁלֹּא בָּא לָעוֹלָם: ב. יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אוֹמֵר: שֶׁלֹּא לִסְמֹךְ, יוֹסֵי בֶּן יוֹחָנָן אוֹמֵר: לִסְמֹךְ. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה אוֹמֵר שֶׁלֹּא לִסְמֹךְ, נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר לִסְמֹךְ. יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי אוֹמֵר שֶׁלֹּא לִסְמֹךְ, שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטָח אוֹמֵר לִסְמֹךְ. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר לִסְמֹךְ, אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר שֶׁלֹּא לִסְמֹךְ. הִלֵּל וּמְנַחֵם לֹא נֶחֱלָקוּ. יָצָא מְנַחֵם, נִכְנַס שַׁמַּאי. שַׁמַּאי אוֹמֵר שֶׁלֹּא לִסְמֹךְ, הִלֵּל אוֹמֵר לִסְמֹךְ. הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ נְשִׂיאִים, וּשְׁנִיִּים לָהֶם אַבוֹת בֵּית־דִּין: ג. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְבִיאִין שְׁלָמִים וְאֵין סוֹמְכִין עֲלֵיהֶם, אֲבָל לֹא עוֹלוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְבִיאִין שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת וְסוֹמְכִין עֲלֵיהֶם: ד. עֲצֶרֶת שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב־שַׁבָּת – בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יוֹם טְבוּחַ אַחַר הַשַּׁבָּת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין יוֹם טְבוּחַ אַחַר הַשַּׁבָּת, וּמוֹדִים שֶׁאִם חָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת – שֶׁיּוֹם טְבוּחַ אַחַר הַשַּׁבָּת. וְאֵין כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְלַבֵּשׁ בְּכֵלָיו, וּמִתְפָּרִין בְּהֶסְפֵּד וְתַעֲנִית, שֶׁלֹּא לְקַיֵּם דִּבְרֵי הָאוֹמְרִין: עֲצֶרֶת אַחַר הַשַּׁבָּת: ה. נוֹטְלִין לַיָּדַיִם לַחֻלִּין וְלַמַּעֲשֵׂר וְלַתְּרוּמָה. וְלַקֹּדֶשׁ – מַטְבִּילִין. וְלַחַטָּאת: אִם נִטְמְאוּ יָדָיו – נִטְמָא גּוּפוֹ: ו. הַטּוֹבֵל לַחֻלִּין וְהֶחְזַק לַחֻלִּין – אָסוּר לַמַּעֲשֵׂר. טָבַל לַמַּעֲשֵׂר וְהֶחְזַק לַמַּעֲשֵׂר – אָסוּר לַתְּרוּמָה. טָבַל לַתְּרוּמָה, וְהֶחְזַק לַתְּרוּמָה – אָסוּר לַקֹּדֶשׁ. טָבַל לַקֹּדֶשׁ וְהֶחְזַק לַקֹּדֶשׁ – אָסוּר לַחַטָּאת. טָבַל לֶחָמוּר – מָתַר לַקַּל. טָבַל וְלֹא הֶחְזַק – כְּאִלּוּ לֹא טָבַל: ז. בִּגְדֵי עַם־הָאָרֶץ – מִדְרָס לַפְּרוּשִׁין. בִּגְדֵי פְּרוּשִׁין – מִדְרָס לְאוֹכְלֵי תְרוּמָה. בִּגְדֵי אוֹכְלֵי תְרוּמָה – מִדְרָס לַקֹּדֶשׁ. בִּגְדֵי קֹדֶשׁ – מִדְרָס לַחַטָּאת. יוֹסֵף בֶּן יוֹעֶזֶר הָיָה חָסִיד שֶׁבַּכְּהֻנָּה, וְהָיְתָה מִטְפַּחְתּוֹ מִדְרָס לַקֹּדֶשׁ. יוֹחָנָן בֶּן גְּדִגְדָּא הָיָה אוֹכֵל עַל טָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ כָּל יָמָיו, וְהָיְתָה מִטְפַּחְתּוֹ מִדְרָס לַחַטָּאת:

חֲגִיגָה פֶּרֶק ג

א. חֹמֶר בַּקֹּדֶשׁ מִבַּתְּרוּמָה: שֶׁמְּטַבִּילִין כֵּלִים בְּתוֹךְ כֵּלִים לַתְּרוּמָה, אֲבָל לֹא לַקֹּדֶשׁ. אֲחוֹרַיִם וְתוֹךְ וּבֵית הַצְּבִיטָה בַּתְּרוּמָה, אֲבָל לֹא בַּקֹּדֶשׁ. הַנּוֹשֵׂא אֶת הַמִּדְרָס, נוֹשֵׂא אֶת הַתְּרוּמָה, אֲבָל לֹא אֶת הַקֹּדֶשׁ. בִּגְדֵי אוֹכְלֵי תְרוּמָה – מִדְרָס לַקֹּדֶשׁ. לֹא כְּמִדַּת הַקֹּדֶשׁ מִדַּת הַתְּרוּמָה: שֶׁבַּקֹּדֶשׁ – מַתִּיר וּמְנַגֵּב וּמַטְבִּיל וְאַחַר־כָּךְ קוֹשֵׁר, וּבַתְּרוּמָה – קוֹשֵׁר וְאַחַר־כָּךְ מַטְבִּיל: ב. כֵּלִים הַנִּגְמָרִין בְּטָהֳרָה –

צְרִיכִין טְבִילָה לַקֹּדֶשׁ, אֲבָל לֹא לִתְרוּמָה. הַכְּלִי מְצָרֵף מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ לַקֹּדֶשׁ - אֲבָל לֹא לִתְרוּמָה. הָרְבִיעִי בַּקֹּדֶשׁ - פָּסוּל, וְהַשְּׁלִישִׁי - בִּתְרוּמָה. וּבִתְרוּמָה: אִם נִטְמֵאת אַחַת מִיָּדָיו - חֲבֶרְתָּהּ טְהוֹרָה. וּבַקֹּדֶשׁ - מַטְבִּיל שְׁתֵּיהֶן, שֶׁהַיָּד מְטַמְּא אֶת חֲבֶרְתָּהּ בַּקֹּדֶשׁ - אֲבָל לֹא בִּתְרוּמָה: ג. אוֹכְלִין אֲכָלִים נְגוּבִין בְּיָדַיִם מְסֹאָבוֹת בִּתְרוּמָה - אֲבָל לֹא בַּקֹּדֶשׁ. הָאוֹנֵן וּמְחֻסַּר כִּפּוּרִים צְרִיכִין טְבִילָה לַקֹּדֶשׁ, אֲבָל לֹא לַתְּרוּמָה: ד. חֹמֶר בַּתְּרוּמָה: שֶׁבִּיהוּדָה נֶאֱמָנִים עַל טָהֳרַת יַיִן וָשֶׁמֶן כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, וּבְשִׁעַת הַגִּתּוֹת וְהַבַּדִּים - אַף עַל הַתְּרוּמָה. עָבְרוּ הַגִּתּוֹת וְהַבַּדִּים, וְהֵבִיאוּ לוֹ חָבִית שֶׁל יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה - לֹא יְקַבְּלֶנָּה מִמֶּנּוּ, אֲבָל מַנִּיחָהּ לְגַת הַבָּאָה. וְאִם אָמַר לוֹ: 'הִפְרַשְׁתִּי לְתוֹכָהּ רְבִיעִית קֹדֶשׁ' - נֶאֱמָן. כַּדֵּי יַיִן וְכַדֵּי שֶׁמֶן הַמְדֻמָּעוֹת - נֶאֱמָנִין עֲלֵיהֶם בְּשִׁעַת הַגִּתּוֹת וְהַבַּדִּים, וְקֹדֶם לַגִּתּוֹת שִׁבְעִים יוֹם: ה. מִן הַמּוּדִיעִית וְלִפְנִים - נֶאֱמָנִין עַל כְּלֵי חֶרֶס. מִן הַמּוּדִיעִית וְלַחוּץ - אֵין נֶאֱמָנִים. כֵּיצַד? הַקַּדָּר, שֶׁהוּא מוֹכֵר הַקְּדֵרוֹת, נִכְנָס לִפְנִים מִן הַמּוּדִיעִית, הוּא הַקַּדָּר וְהֵן הַקְּדֵרוֹת וְהֵן הַלּוֹקְחִים - נֶאֱמָן. יָצָא - אֵינוֹ נֶאֱמָן: ו. הַגַּבָּאִין שֶׁנִּכְנְסוּ לְתוֹךְ הַבַּיִת, וְכֵן הַגַּנָּבִים שֶׁהֶחֱזִירוּ אֶת הַכֵּלִים, נֶאֱמָנִין לוֹמַר: 'לֹא נָגַעְנוּ'. וּבִירוּשָׁלַיִם - נֶאֱמָנִין עַל הַקֹּדֶשׁ, וּבְשִׁעַת הָרֶגֶל - אַף עַל הַתְּרוּמָה: ז. הַפּוֹתֵחַ אֶת חָבִיתוֹ, וְהַמַּתְחִיל בְּעִסָּתוֹ עַל גַּב הָרֶגֶל, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יִגְמֹר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא יִגְמֹר. מִשֶּׁעָבַר הָרֶגֶל, הָיוּ מַעֲבִירִין עַל טָהֳרַת עֲזָרָה. עָבַר הָרֶגֶל בְּיוֹם שִׁשִּׁי - לֹא הָיוּ מַעֲבִירִין, מִפְּנֵי כְּבוֹד הַשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף לֹא בְּיוֹם חֲמִישִׁי, שֶׁאֵין הַכֹּהֲנִים פְּנוּיִין: ח. כֵּיצַד מַעֲבִירִים עַל טָהֳרַת הָעֲזָרָה? מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְאוֹמְרִין לָהֶם: 'הִזָּהֲרוּ שֶׁלֹּא תִּגְּעוּ בַּשֻּׁלְחָן וּבַמְּנוֹרָה וּתְטַמְּאוּהוּ'. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ - יֵשׁ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים. שֶׁאִם נִטְמְאוּ הָרִאשׁוֹנִים, יָבִיאוּ שְׁנַיִם תַּחְתֵּיהֶן. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, טְעוּנִין טְבִילָה, חוּץ מִמִּזְבַּח הַזָּהָב וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כַּקַּרְקַע, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִפְּנֵי שֶׁהֵן מְצָפִּין:

סְלִיק מַסֶּכֶת חֲגִיגָה
הַדְּרָן עֲלָךְ סֵדֶר מוֹעֵד

יְבָמוֹת פֶּרֶק א

א. חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה נָשִׁים פּוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן וְצָרוֹת צָרוֹתֵיהֶן מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיִּבּוּם עַד סוֹף הָעוֹלָם. וְאֵלּוּ הֵן: בִּתּוֹ, וּבַת בִּתּוֹ, וּבַת בְּנוֹ, בַּת אִשְׁתּוֹ, וּבַת בִּנָּהּ, וּבַת בִּתָּהּ, חֲמוֹתוֹ וְאֵם חֲמוֹתוֹ, וְאֵם חָמִיו, אֲחוֹתוֹ מֵאִמּוֹ, וַאֲחוֹת אִמּוֹ, וַאֲחוֹת אִשְׁתּוֹ, וְאֵשֶׁת אָחִיו מֵאִמּוֹ, וְאֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְכַלָּתוֹ - הֲרֵי אֵלּוּ

פּוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן וְצָרוֹת צָרוֹתֵיהֶן מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיִּבּוּם, עַד סוֹף הָעוֹלָם. וְכֻלָּן אִם מֵתוּ, אוֹ מֵאֲנוּ, אוֹ נִתְגָּרְשׁוּ, אוֹ שֶׁנִּמְצְאוּ אֲילוֹנִיּוֹת - צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת. וְאִי אַתָּה יָכוֹל לוֹמַר בַּחֲמוֹתוֹ וּבְאֵם חֲמוֹתוֹ וּבְאֵם חָמִיו שֶׁנִּמְצְאוּ אֲילוֹנִיּוֹת אוֹ שֶׁמֵּאֲנוּ: ב. כֵּיצַד פּוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן? הָיְתָה בְּתּוֹ אוֹ אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֵלּוּ נְשׂוּאָה לְאָחִיו, וְלוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת, וָמֵת, כְּשֵׁם שֶׁבְּתּוֹ פְּטוּרָה - כָּךְ צָרָתָהּ פְּטוּרָה. הָלְכָה צָרַת בְּתּוֹ וְנִשֵּׂאת לְאָחִיו הַשֵּׁנִי, וְלוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת, וָמֵת, כְּשֵׁם שֶׁצָּרַת בְּתּוֹ פְּטוּרָה - כָּךְ צָרַת צָרָתָהּ פְּטוּרָה, אֲפִלּוּ הֵן מֵאָה. כֵּיצַד אִם מֵתוּ צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת, הָיְתָה בְּתּוֹ אוֹ אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֵלּוּ נְשׂוּאָה לְאָחִיו, וְלוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת, מֵתָה בְּתּוֹ אוֹ נִתְגָּרְשָׁה, וְאַחַר־כָּךְ מֵת אָחִיו - צָרָתָהּ מֻתֶּרֶת. וְכָל הַיְכוֹלָה לְמָאֵן וְלֹא מֵאֲנָה, צָרָתָהּ חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: ג. שֵׁשׁ עֲרָיוֹת חֲמוּרוֹת מֵאֵלּוּ, מִפְּנֵי שֶׁנִּשּׂוּאוֹת לַאֲחֵרִים, צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת: אִמּוֹ, וְאֵשֶׁת אָבִיו, וַאֲחוֹת אָבִיו, אֲחוֹתוֹ מֵאָבִיו, וְאֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו, וְאֵשֶׁת אָחִיו מֵאָבִיו: ד. בֵּית־שַׁמַּאי מַתִּירִין הַצָּרוֹת לָאַחִים, וּבֵית־הִלֵּל אוֹסְרִים. חָלְצוּ: בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹסְלִין מִן הַכְּהֻנָּה, וּבֵית־הִלֵּל מַכְשִׁירִים. נִתְיַבְּמוּ: בֵּית־שַׁמַּאי מַכְשִׁירִים, וּבֵית־הִלֵּל פּוֹסְלִין. אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵלּוּ אוֹסְרִין וְאֵלּוּ מַתִּירִין, אֵלּוּ פּוֹסְלִין וְאֵלּוּ מַכְשִׁירִין, לֹא נִמְנְעוּ בֵּית־שַׁמַּאי מִלִּשָּׂא נָשִׁים מִבֵּית־הִלֵּל, וְלֹא בֵּית־הִלֵּל מִבֵּית־שַׁמַּאי. כָּל הַטְּהָרוֹת וְהַטֻּמְאוֹת, שֶׁהָיוּ אֵלּוּ מְטַהֲרִין וְאֵלּוּ מְטַמְּאִין, לֹא נִמְנְעוּ עוֹשִׂין טְהָרוֹת אֵלּוּ עַל־גַּבֵּי אֵלּוּ:

יְבָמוֹת פֶּרֶק ב

א. כֵּיצַד ׳אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ׳? שְׁנֵי אַחִים, וּמֵת אַחַד מֵהֶם, וְנוֹלַד לָהֶן אָח, וְאַחַר־כָּךְ יִבֵּם הַשֵּׁנִי אֶת אֵשֶׁת אָחִיו, וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה יוֹצֵאת מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְהַשְּׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ. עָשָׂה בָּהּ מַאֲמָר וָמֵת - הַשְּׁנִיָּה חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: ב. שְׁנֵי אַחִים וּמֵת אַחַד מֵהֶן, וְיִבֵּם הַשֵּׁנִי אֶת אֵשֶׁת אָחִיו, וְאַחַר־כָּךְ נוֹלַד לָהֶן אָח, וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה יוֹצֵאת מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְהַשְּׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ. עָשָׂה בָּהּ מַאֲמָר, וָמֵת - הַשְּׁנִיָּה חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מְיַבֵּם לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה, אוֹ חוֹלֵץ לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה: ג. כְּלָל אָמְרוּ בַּיְבָמָה, כָּל שֶׁהִיא אִסּוּר עֶרְוָה - לֹא חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. אִסּוּרָהּ אִסּוּר מִצְוָה, וְאִסּוּר קְדֻשָּׁה - חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. אֲחוֹתָהּ שֶׁהִיא יְבִמְתָּהּ - חוֹלֶצֶת אוֹ מִתְיַבֶּמֶת: ד. אִסּוּר מִצְוָה: שְׁנִיּוֹת מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. אִסּוּר קְדֻשָּׁה: אַלְמָנָה לְכֹהֵן־גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה לְכֹהֵן־הֶדְיוֹט, מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבַת יִשְׂרָאֵל לְנָתִין וּמַמְזֵר: ה. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָח מִכָּל מָקוֹם - זוֹקֵק אֶת אֵשֶׁת אָחִיו

לַיִּבּוּם, וְאָחִיו לְכָל דָּבָר, חוּץ מִמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִן הַשִּׁפְחָה וּמִן הַנָּכְרִית. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן מִכָּל מָקוֹם - פּוֹטֵר אֵשֶׁת אָבִיו מִן הַיִּבּוּם, וְחַיָּב עַל מַפָּתוֹ וְעַל קְלָלָתוֹ, וּבְנוֹ הוּא לְכָל דָּבָר, חוּץ מִמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִן הַשִּׁפְחָה וּמִן הַנָּכְרִית: ו. מִי שֶׁקִּדֵּשׁ אַחַת מִשְּׁתֵּי אֲחָיוֹת וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ מֵהֶן קִדֵּשׁ - נוֹתֵן גֵּט לָזוֹ וְגֵט לָזוֹ. מֵת, וְלוֹ אָח אֶחָד - חוֹלֵץ לִשְׁתֵּיהֶן. הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם - אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מְיַבֵּם. קָדְמוּ וְכָנְסוּ אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדָם: ז. שְׁנַיִם שֶׁקִּדְּשׁוּ שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, זֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ קִדֵּשׁ, וְזֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ קִדֵּשׁ - זֶה נוֹתֵן שְׁנֵי גִּטִּין, וְזֶה נוֹתֵן שְׁנֵי גִּטִּין. מֵתוּ, לָזֶה אָח, וְלָזֶה אָח - זֶה חוֹלֵץ לִשְׁתֵּיהֶן, וְזֶה חוֹלֵץ לִשְׁתֵּיהֶן. לָזֶה אֶחָד וְלָזֶה שְׁנַיִם - הַיָּחִיד חוֹלֵץ לִשְׁתֵּיהֶן, וְהַשְּׁנַיִם - אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מְיַבֵּם, קָדְמוּ וְכָנְסוּ, אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדָם. לָזֶה שְׁנַיִם וְלָזֶה שְׁנַיִם - אֲחִיו שֶׁל זֶה חוֹלֵץ לְאַחַת, וְאֲחִיו שֶׁל זֶה חוֹלֵץ לָאַחַת, אֲחִיו שֶׁל זֶה מְיַבֵּם חֲלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה, וְאֲחִיו שֶׁל זֶה מְיַבֵּם חֲלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה. קָדְמוּ שְׁנַיִם וְחָלְצוּ - לֹא יְיַבְּמוּ הַשְּׁנַיִם, אֶלָּא אֶחָד חוֹלֵץ וְאֶחָד מְיַבֵּם. קָדְמוּ וְכָנְסוּ - אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדָם: ח. מִצְוָה בַּגָּדוֹל לְיַבֵּם. וְאִם קָדַם הַקָּטָן - זָכָה. הַנִּטְעָן עַל הַשִּׁפְחָה וְנִשְׁתַּחְרְרָה, אוֹ עַל הַנָּכְרִית וְנִתְגַּיְּרָה - הֲרֵי זֶה לֹא יִכְנֹס. וְאִם כָּנַס - אֵין מוֹצִיאִין מִיָּדוֹ. הַנִּטְעָן עַל אֵשֶׁת־אִישׁ, וְהוֹצִיאוּהָ מִתַּחַת יָדוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁכָּנַס - יוֹצִיא: ט. הַמֵּבִיא גֵּט מִמְּדִינַת הַיָּם, וְאָמַר: 'בְּפָנַי נִכְתַּב וּבְפָנַי נֶחְתַּם' - לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ. מֵת, הֲרַגְתִּיו, הֲרַגְנוּהוּ - לֹא יִשָּׂא אֶת אִשְׁתּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הֲרַגְתִּיו - לֹא תִנָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ. הֲרַגְנוּהוּ - תִּנָּשֵׂא אִשְׁתּוֹ: י. הֶחָכָם שֶׁאָסַר אֶת הָאִשָּׁה בְּנֶדֶר עַל בַּעְלָהּ - הֲרֵי זֶה לֹא יִשָּׂאֶנָּה. מֵאֲנָה, אוֹ שֶׁחָלְצָה בְּפָנָיו - יִשָּׂאֶנָּה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בֵּית־דִּין. וְכֻלָּן שֶׁהָיוּ לָהֶם נָשִׁים, וָמֵתוּ - מֻתָּרוֹת לִנָּשֵׂא לָהֶם. וְכֻלָּן שֶׁנִּשְׁאוּ לַאֲחֵרִים וְנִתְגָּרְשׁוּ אוֹ שֶׁנִּתְאַלְמְנוּ - מֻתָּרוֹת לִנָּשֵׂא לָהֶן. וְכֻלָּן מֻתָּרוֹת לִבְנֵיהֶם אוֹ לַאֲחֵיהֶן:

יְבָמוֹת פֶּרֶק ג

א. אַרְבָּעָה אַחִין, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וּמֵתוּ הַנְּשׂוּאִים אֶת הָאֲחָיוֹת - הֲרֵי אֵלּוּ חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת. וְאִם קָדְמוּ וְכָנְסוּ - יוֹצִיאוּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יְקַיְּמוּ, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יוֹצִיאוּ: ב. הָיְתָה אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה עַל הָאֶחָד אִסּוּר עֶרְוָה - אָסוּר בָּהּ וּמֻתָּר בָּאֲחוֹתָהּ, וְהַשֵּׁנִי אָסוּר בִּשְׁתֵּיהֶן. אִסּוּר מִצְוָה וְאִסּוּר קְדֻשָּׁה - חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת: ג. הָיְתָה אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה עַל זֶה אִסּוּר עֶרְוָה, וְהַשְּׁנִיָּה אֲסוּרָה עַל זֶה אִסּוּר עֶרְוָה - הָאֲסוּרָה לָזֶה מֻתֶּרֶת לָזֶה, וְהָאֲסוּרָה לָזֶה מֻתֶּרֶת לָזֶה. וְזוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ: אֲחוֹתָהּ כְּשֶׁהִיא יְבִמְתָּהּ - אוֹ חוֹלֶצֶת אוֹ מְתַיַּבֶּמֶת: ד. שְׁלֹשָׁה אַחִין, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, אוֹ אִשָּׁה

וּבְתָהּ אוֹ אִשָּׁה וּבַת בִּתָּהּ, אוֹ אִשָּׁה וּבַת בְּנָהּ - הֲרֵי אֵלּוּ חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר; הָיְתָה אַחַת מֵהֶן אֲסוּרָה עָלָיו אִסּוּר עֶרְוָה - אָסוּר בָּהּ וּמֻתָּר בַּאֲחוֹתָהּ. אִסּוּר מִצְוָה אוֹ אִסּוּר קְדֻשָּׁה - חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת: ה. שְׁלֹשָׁה אַחִין, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְאֶחָד מֻפְנֶה, מֵת אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת, וְעָשָׂה בָּהּ מֻפְנֶה מַאֲמָר, וְאַחַר־כָּךְ מֵת אָחִיו הַשֵּׁנִי - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ, וְהַלָּה תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט וּבַחֲלִיצָה, וְאֵשֶׁת אָחִיו בַּחֲלִיצָה. זוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ: אוֹי לוֹ עַל אִשְׁתּוֹ, וְאוֹי לוֹ עַל אֵשֶׁת אָחִיו: ו. שְׁלֹשָׁה אַחִין, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְאֶחָד נָשׂוּי נָכְרִית, מֵת אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת, וְכָנַס נָשׂוּי נָכְרִית אֶת אִשְׁתּוֹ, וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה יוֹצְאָה מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה, וּשְׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ. עָשָׂה בָּהּ מַאֲמָר, וָמֵת - נָכְרִית חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְאֶחָד נָשׂוּי נָכְרִית, מֵת הַנָּשׂוּי נָכְרִית, וְכָנַס אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ, וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה יוֹצְאָה מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה, וּשְׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ. עָשָׂה בָּהּ מַאֲמָר, וָמֵת - נָכְרִית חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: ז. שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְאֶחָד נָשׂוּי נָכְרִית, מֵת אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת, וְכָנַס נָשׂוּי נָכְרִית אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמֵתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל שֵׁנִי, וְאַחַר־כָּךְ מֵת נָשׂוּי נָכְרִית - הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה עָלָיו עוֹלָמִית, הוֹאִיל וְנֶאֱסְרָה עָלָיו שָׁעָה אַחַת. שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶן נְשׂוּאִין שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וְאֶחָד נָשׂוּי נָכְרִית. גֵּרֵשׁ אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמֵת נָשׂוּי נָכְרִית, וּכְנָסָהּ הַמְגֹרָשׁ, וָמֵת - זוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ: וְכֻלָּן שֶׁמֵּתוּ אוֹ נִתְגָּרְשׁוּ - צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת: ח. וְכֻלָּן שֶׁהָיוּ בָּהֶן קִדּוּשִׁין אוֹ גֵּרוּשִׁין בְּסָפֵק - הֲרֵי אֵלּוּ צָרוֹת חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת. כֵּיצַד סְפֵק קִדּוּשִׁין? זָרַק לָהּ קִדּוּשִׁין, סָפֵק קָרוֹב לוֹ סָפֵק קָרוֹב לָהּ - זֶהוּ סְפֵק קִדּוּשִׁין. סְפֵק גֵּרוּשִׁין? כָּתַב בִּכְתַב יָדוֹ וְאֵין עָלָיו עֵדִים, יֵשׁ עָלָיו עֵדִים וְאֵין בּוֹ זְמָן, יֵשׁ בּוֹ זְמָן וְאֵין בּוֹ אֶלָּא עֵד אֶחָד - זֶהוּ סְפֵק גֵּרוּשִׁין: ט. שְׁלֹשָׁה אַחִין נְשׂוּאִין שָׁלֹשׁ נָכְרִיוֹת, וּמֵת אַחַד מֵהֶן, וְעָשָׂה בָּהּ הַשֵּׁנִי מַאֲמָר, וָמֵת - הֲרֵי אֵלּוּ חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כה, ה): "וּמֵת אַחַד מֵהֶם... יְבָמָהּ יָבֹא עָלֶיהָ" - שֶׁעָלֶיהָ זִקַּת יָבָם אֶחָד, וְלֹא שֶׁעָלֶיהָ זִקַּת שְׁנֵי יְבָמִין. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מִיַּבֵּם לְאֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה, וְחוֹלֵץ לַשְּׁנִיָּה. שְׁנֵי אַחִין נְשׂוּאִין לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת, וּמֵת אַחַד מֵהֶן, וְאַחַר־כָּךְ מֵתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל שֵׁנִי - הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה עָלָיו עוֹלָמִית, הוֹאִיל וְנֶאֱסְרָה עָלָיו שָׁעָה אַחַת: י. שְׁנַיִם שֶׁקִּדְּשׁוּ שְׁתֵּי נָשִׁים, וּבְשָׁעַת כְּנִיסָתָן לַחֻפָּה הֶחֱלִיפוּ אֶת שֶׁל זֶה לָזֶה, וְאֶת שֶׁל זֶה לָזֶה - הֲרֵי אֵלּוּ חַיָּבִים מִשּׁוּם אֵשֶׁת־אִישׁ. הָיוּ אַחִין -

מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָח. וְאִם הָיוּ אֲחָיוֹת - מִשּׁוּם אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ. וְאִם הָיוּ נִדּוֹת - מִשּׁוּם נִדָּה. וּמַפְרִישִׁין אוֹתָן שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, שֶׁמָּא מְעֻבָּרוֹת הֵן. וְאִם הָיוּ קְטַנּוֹת שֶׁאֵינָן רְאוּיוֹת לְיֶלֶד - מַחֲזִירִין אוֹתָן מִיָּד. וְאִם הָיוּ כֹּהֲנוֹת, נִפְסְלוּ מִן הַתְּרוּמָה:

יְבָמוֹת פֶּרֶק ד

א. הַחוֹלֵץ לִיבְמְתּוֹ, וְנִמְצֵאת מְעֻבֶּרֶת וְיָלְדָה, בִּזְמַן שֶׁהַוָּלָד שֶׁל קַיָּמָא - הוּא מֻתָּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו, וְלֹא פְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. אֵין הַוָּלָד שֶׁל קַיָּמָא - הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא אֲסוּרָה בִּקְרוֹבָיו, וּפְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה: ב. הַכּוֹנֵס אֶת יְבִמְתּוֹ וְנִמְצֵאת מְעֻבֶּרֶת וְיָלְדָה, בִּזְמַן שֶׁהַוָּלָד שֶׁל קַיָּמָא - יוֹצִיא וְחַיָּבִין בַּקָּרְבָּן. וְאִם אֵין הַוָּלָד שֶׁל קַיָּמָא - יְקַיֵּם. סָפֵק בֶּן תִּשְׁעָה לָרִאשׁוֹן, סָפֵק בֶּן שִׁבְעָה לָאַחֲרוֹן - יוֹצִיא וְהַוָּלָד כָּשֵׁר, וְחַיָּבִין בְּאָשָׁם תָּלוּי: ג. שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים, מוֹדִים בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל, שֶׁמּוֹכֶרֶת, וְנוֹתֶנֶת, וְקַיָּם. מֵתָה, מַה יַּעֲשׂוּ בִּכְתֻבָּתָהּ, וּבִנְכָסִים הַנִּכְנָסִים וְיוֹצְאִין עִמָּהּ? בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחֲלוֹקוּ יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: נְכָסִים - בְּחֻזְקָתָן, כְּתֻבָּה - בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, נְכָסִים הַנִּכְנָסִים וְיוֹצְאִים עִמָּהּ - בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאָב: ד. כְּנָסָהּ - הֲרֵי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר, וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא כְּתֻבָּתָהּ עַל נְכָסֵי בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן: ה. מִצְוָה בַּגָּדוֹל לְיַבֵּם. לֹא רָצָה - מְהַלְּכִין עַל כָּל הָאַחִין. לֹא רָצוּ - חוֹזְרִין אֵצֶל גָּדוֹל וְאוֹמְרִים לוֹ: 'עָלֶיךָ מִצְוָה, אוֹ חֲלֹץ אוֹ יַבֵּם'! : ו. תָּלָה בַּקָּטָן עַד שֶׁיַּגְדִּיל, אוֹ בַּגָּדוֹל עַד שֶׁיָּבוֹא מִמְּדִינַת הַיָּם, אוֹ בַּחֵרֵשׁ, אוֹ בַּשּׁוֹטֶה - אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, אֶלָּא אוֹמְרִים לוֹ: 'עָלֶיךָ מִצְוָה, אוֹ חֲלֹץ אוֹ יַבֵּם'! : ז. הַחוֹלֵץ לִיבְמְתּוֹ - הֲרֵי הוּא כְּאֶחָד מִן הָאַחִין לַנַּחֲלָה. וְאִם יֵשׁ שָׁם אָב - נְכָסִים שֶׁל אָב. הַכּוֹנֵס אֶת יְבִמְתּוֹ - זָכָה בַּנְּכָסִים שֶׁל אָחִיו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אִם יֵשׁ שָׁם אָב - נְכָסִים שֶׁל אָב. הַחוֹלֵץ לִיבְמְתּוֹ - הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא אֲסוּרָה בִּקְרוֹבָיו. הוּא אָסוּר בְּאִמָּהּ, וּבְאֵם אִמָּהּ, וּבְאֵם אָבִיהָ, וּבִבְתָּהּ, וּבְבַת בִּתָּהּ, וּבְבַת בְּנָהּ, וּבַאֲחוֹתָהּ בִּזְמַן שֶׁהִיא קַיֶּמֶת. וְהָאַחִין מֻתָּרִין. וְהִיא אֲסוּרָה בְּאָבִיו, וּבַאֲבִי אָבִיו, וּבַאֲבִי אִמּוֹ, וּבִבְנוֹ, וּבְבֶן בְּנוֹ, בְּאָחִיו, וּבְבֶן אָחִיו. מֻתָּר אָדָם בִּקְרוֹבַת צָרַת חֲלוּצָתוֹ, וְאָסוּר בְּצָרַת קְרוֹבַת חֲלוּצָתוֹ: ח. הַחוֹלֵץ לִיבְמְתּוֹ, וְנָשָׂא אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ, וָמֵת - חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת. וְכֵן הַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְנָשָׂא אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ, וָמֵת - הֲרֵי זוֹ פְּטוּרָה מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיִּבּוּם: ט. שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁקִּדֵּשׁ אָחִיו אֶת אֲחוֹתָהּ, מִשּׁוּם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אָמְרוּ: אוֹמְרִים לוֹ: 'הַמְתֵּן עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה אָחִיךָ הַגָּדוֹל מַעֲשֶׂה'. חָלַץ לָהּ אָחִיו, אוֹ כְּנָסָהּ - יִכְנֹס

אֶת אִשְׁתּוֹ. מֵתָה הַיְבָמָה - יִכְנֹס אֶת אִשְׁתּוֹ. מֵת יָבָם - יוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו בַּחֲלִיצָה: י. הַיְבָמָה לֹא תַחֲלֹץ, וְלֹא תִּתְיַבֵּם, עַד שֶׁיֵּשׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים. וְכֵן כָּל שְׁאָר הַנָּשִׁים - לֹא יִתְאָרְסוּ, וְלֹא יִנָּשְׂאוּ, עַד שֶׁיִּהְיוּ לָהֶן שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים. אֶחָד בְּתוּלוֹת וְאֶחָד בְּעוּלוֹת, אֶחָד גְּרוּשׁוֹת וְאֶחָד אַלְמָנוֹת, אֶחָד נְשׂוּאוֹת וְאֶחָד אֲרוּסוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַנְּשׂוּאוֹת - יִתְאָרְסוּ, וְהָאֲרוּסוֹת - יִנָּשְׂאוּ, חוּץ מִן הָאֲרוּסוֹת שֶׁבִּיהוּדָה, מִפְּנֵי שֶׁלִּבּוֹ גַּס בָּהּ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל הַנָּשִׁים יִתְאָרְסוּ - חוּץ מִן הָאַלְמָנָה, מִפְּנֵי הָאִבּוּל: יא. אַרְבָּעָה אַחִין נְשׂוּאִין אַרְבַּע נָשִׁים, וָמֵתוּ - אִם רָצָה הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם לְיַבֵּם אֶת כֻּלָּן - הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי לִשְׁתֵּי נָשִׁים, וָמֵת - בִּיאָתָהּ אוֹ חֲלִיצָתָהּ שֶׁל אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ. הָיְתָה אַחַת כְּשֵׁרָה, וְאַחַת פְּסוּלָה, אִם הָיָה חוֹלֵץ - חוֹלֵץ לַפְּסוּלָה. וְאִם הָיָה מְיַבֵּם - מְיַבֵּם לַכְּשֵׁרָה: יב. הַמַּחֲזִיר גְּרוּשָׁתוֹ, וְהַנּוֹשֵׂא חֲלוּצָתוֹ, וְהַנּוֹשֵׂא קְרוֹבַת חֲלוּצָתוֹ - יוֹצִיא, וְהַוָּלָד מַמְזֵר. דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין הַוָּלָד מַמְזֵר. וּמוֹדִים בְּנוֹשֵׂא קְרוֹבַת גְּרוּשָׁתוֹ, שֶׁהַוָּלָד מַמְזֵר: יג. אֵיזֶהוּ מַמְזֵר? כָּל "שְׁאֵר בָּשָׂר" (וַיִּקְרָא יח, ו) שֶׁהוּא בְּ"לֹא יָבוֹא" (דְּבָרִים כג, ב) דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; שִׁמְעוֹן הַתֵּימְנִי אוֹמֵר: כָּל שֶׁחַיָּבִין עָלָיו כָּרֵת בִּידֵי שָׁמַיִם. וַהֲלָכָה כִּדְבָרָיו; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: כָּל שֶׁחַיָּבִים עָלָיו מִיתַת בֵּית־דִּין. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן עַזַּאי: מָצָאתִי מְגִלַּת יְחָסִין בִּירוּשָׁלַיִם וְכָתוּב בָּהּ: 'אִישׁ פְּלוֹנִי מַמְזֵר מֵאֵשֶׁת־אִישׁ'. לְקַיֵּם דִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ; אִשְׁתּוֹ שְׁמָתָהּ - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ. גֵּרְשָׁהּ וָמֵתָה - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ. נִשֵּׂאת לְאַחֵר וָמֵתָה - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ. יְבִמְתּוֹ שְׁמָתָהּ - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ. חָלַץ לָהּ וָמֵתָה - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ. נִשֵּׂאת לְאַחֵר וָמֵתָה - מָתָר בַּאֲחוֹתָהּ:

יְבָמוֹת פֶּרֶק ה

א. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵין גֵּט אַחַר גֵּט, וְלֹא מַאֲמָר אַחַר מַאֲמָר, וְלֹא בְּעִילָה אַחַר בְּעִילָה, וְלֹא חֲלִיצָה אַחַר חֲלִיצָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יֵשׁ גֵּט אַחַר גֵּט, וְיֵשׁ מַאֲמָר אַחַר מַאֲמָר, אֲבָל לֹא אַחַר בְּעִילָה, וְלֹא אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם: ב. כֵּיצַד? עָשָׂה מַאֲמָר בִּיבִמְתּוֹ, וְנָתַן לָהּ גֵּט - צְרִיכָה הֵימֶנּוּ חֲלִיצָה. עָשָׂה מַאֲמָר וַחֲלִיצָה - צְרִיכָה הֵימֶנּוּ גֵּט. עָשָׂה מַאֲמָר וּבָעַל - הֲרֵי זוֹ כְּמִצְוָתָהּ: ג. נָתַן גֵּט וְעָשָׂה מַאֲמָר - צְרִיכָה גֵּט וַחֲלִיצָה. נָתַן גֵּט וּבָעַל - צְרִיכָה גֵּט וַחֲלִיצָה. נָתַן גֵּט וְחָלַץ - אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם. חָלַץ וְעָשָׂה מַאֲמָר, נָתַן גֵּט וּבָעַל, אוֹ בָּעַל וְעָשָׂה מַאֲמָר, נָתַן גֵּט, וְחָלַץ - אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם. אַחַת יְבָמָה אַחַת לְיָבָם אֶחָד, וְאַחַת שְׁתֵּי יְבָמוֹת לְיָבָם אֶחָד: ד. כֵּיצַד? עָשָׂה מַאֲמָר בָּזוֹ וּמַאֲמָר בָּזוֹ -

צְרִיכוֹת שְׁנֵי גִּטִּין וַחֲלִיצָה. מַאֲמָר בָּזוֹ וְגֵט לָזוֹ - צְרִיכָה גֵּט וַחֲלִיצָה. מַאֲמָר בָּזוֹ וּבָעַל אֶת זוֹ - צְרִיכוֹת שְׁנֵי גִּטִּין וַחֲלִיצָה. מַאֲמָר בָּזוֹ וְחָלַץ לָזוֹ - הָרִאשׁוֹנָה צְרִיכָה גֵּט. גֵּט לָזוֹ וְגֵט לָזוֹ - צְרִיכוֹת הֵימֶנּוּ חֲלִיצָה. גֵּט לָזוֹ וּבָעַל אֶת זוֹ - צְרִיכָה גֵּט וַחֲלִיצָה. גֵּט לָזוֹ וּמַאֲמָר בָּזוֹ - צְרִיכָה גֵּט וַחֲלִיצָה. גֵּט לָזוֹ וְחָלַץ לָזוֹ - אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם: ה. חָלַץ, וְחָלַץ; אוֹ חָלַץ, וְעָשָׂה מַאֲמָר, נָתַן גֵּט, וּבָעַל; אוֹ: בָּעַל וּבָעַל; אוֹ בָּעַל וְעָשָׂה מַאֲמָר, נָתַן גֵּט, וְחָלַץ - אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם, בֵּין יָבָם אֶחָד לִשְׁתֵּי יְבָמוֹת, בֵּין שְׁנֵי יְבָמִין לִיבָמָה אַחַת: ו. חָלַץ, וְעָשָׂה מַאֲמָר, נָתַן גֵּט, וּבָעַל; אוֹ: בָּעַל, וְעָשָׂה מַאֲמָר, וְנָתַן גֵּט, וְחָלַץ - אֵין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם; בֵּין בַּתְּחִלָּה, בֵּין בָּאֶמְצַע, בֵּין בַּסּוֹף. וְהַבְּעִילָה, בִּזְמַן שֶׁהִיא בַּתְּחִלָּה - אֵין אַחֲרֶיהָ כְּלוּם. בָּאֶמְצַע וּבַסּוֹף - יֵשׁ אַחֲרֶיהָ כְּלוּם. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר: אַחַת בְּעִילָה וְאַחַת חֲלִיצָה, בֵּין בַּתְּחִלָּה, בֵּין בָּאֶמְצַע, בֵּין בַּסּוֹף - אֵין אַחֲרֶיהָ כְּלוּם:

[בא לו:]

(יום ראשון; שמות קיט-קכ)

וְעָבַר יְיָ לִנְגֹף אֶת מִצְרַיִם. מַאי וְעָבַר. דְּעָבַר עַל שׁוּרֵי דִּינָא דְּכִתְרִין, דַּהֲווֹ מִתְקַשְּׁרֵי בְּכִתְרִין אַחֲרָנִין דִּלְעֵילָּא, וְשָׁרָא לְהוּ מִקְּיוּמֵיהוֹן, וְעָבַר עַל אוֹרְחוֹי, בְּגִין לְמֶעְבַּד בְּהוּ דִּינָא, וּלְנַטְרָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּכְדֵין הוּא, כָּל וְעָבַר, וְעָבַרְתִּי, וַיַּעֲבֹר, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְבַר עַל כָּל אוֹרְחוֹי, אוֹ לְדִינָא, אוֹ לְרַחֲמֵי. הָכָא וְעָבַר, בְּגִין לְמֶעְבַּד דִּינָא, הָתָם וַיַּעֲבֹר, בְּגִין לְרַחֲמָא.

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיְיָ הִכָּה כָּל בְּכוֹר וְגוֹ׳. רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי הֲווֹ אַזְלֵי מֵאושָׁא לְלוּד, וַהֲוָה רִבִּי חִיָּיא רָכִיב בְּחַמְרָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, נֵיתִיב הָכָא וְנַצְלֵי, דְּהָא מָטָא זִמְנָא דְּצָלוֹתָא דְּמִנְחָה, וְתָנֵינָן, לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זָהִיר בִּצְלוֹתָא דְּמִנְחָה. אֲמַאי זָהִיר. מִשּׁוּם דְּהִיא שַׁעֲתָא דְּתַלְיָא דִּינָא וּבָעֵי בַּר נָשׁ לְכַוְונָא דַּעְתֵּיהּ, נָחַת רִבִּי חִיָּיא וְצַלֵּי.

עַד דַּהֲווֹ אַזְלֵי, נָטָה שִׁמְשָׁא לְמֵיעַל. אָמַר רִבִּי חִיָּיא לְרִבִּי יוֹסֵי, אֲמַאי אַתְּ שָׁתִיק. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, מִסְתַּכֵּל הֲוֵינָא בְּדַעְתָּאי, דְּלֵית עָלְמָא מִתְקַיְּימָא, אֶלָּא עַל רֵישֵׁיהוֹן דְּעַמָּא. אִי רֵישֵׁי עַמָּא זַכָּאִין, טַב לְעָלְמָא, טַב לְעַמָּא. וְאִי לָא זַכָּאִין, וַוי לְעָלְמָא, וַוי לְעַמָּא.

אָמַר רִבִּי חִיָּיא, וַדַּאי כָּךְ הוּא, מִנָּלָן. דִּכְתִיב (דִּבְרֵי הַיָּמִים ב׳, יח, טז): רָאִיתִי אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל נְפוּצִים עַל הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְיָ לֹא אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. יָשׁוּבוּ, יֵשְׁבוּ מִבָּעֵי לֵיהּ. לְבֵיתוֹ, בְּבֵיתוֹ מִבָּעֵי לֵיהּ. דְּהָא בְּאַתְרַיְיהוּ קַיְימֵי.

אֶלָּא הָכִי תָּנֵינָן, אִי רֵישָׁא דְּעַמָּא לָא זָכֵי, עַמָּא מִתְפְּסָן בְּחוֹבֵיהּ. מִנָּלָן. דִּכְתִיב (שְׁמוּאֵל ב׳, כד, יז): וַיֹּאמֶר דָּוִד וְגוֹ׳ הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי הֶעֱוֵיתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ, דָּוִד חָב, וְיִשְׂרָאֵל סָבְלוּ. וְאִי רֵישָׁא דְּעַמָּא מִתְפַּס בְּחוֹבֵיהּ, עַמָּא מִשְׁתֵּזְבָן. דְּהָא דִּינָא לָא שַׁרְיָא עֲלַיְיהוּ. דִּכְתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ לֹא אֲדֹנִים לָאֵלֶּה, כְּלוֹמַר, אִלּוּ לָא הֲווֹ רֵישִׁין לְעַמָּא, מֵהַאי אוֹרְחָא יָשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם. כֻּלְּהוּ מִשְׁתֵּזְבָן, אִי רֵישֵׁיהוֹן מִתְפְּסָן. וַאֲפִילּוּ יְהוֹשָׁפָט אִתְגְּזַר עָלֵיהּ לְאִתְעַנְּשָׁא, מִשּׁוּם דְּאִתְחַבָּר בְּאַחְאָב. אִי לָאו הַהוּא צַוָּוחָא,

דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳ כב, לב): וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט.

עַד דַּהֲווֹ אַזְלֵי רָמַשׁ לֵילְיָא, אָמְרוּ, מַה נַּעְבִּיד, אִי נֵיזִיל חָשַׁךְ לֵילְיָא, אִי נֵיתִיב דַּחֲלָא הוּא. סָטוּ מֵאוֹרְחָא, יָתְבוּ תְּחוֹת אִילָנָא חַד. וְיָתְבוּ וַהֲווּ אַמְרֵי מִלֵּי דְּאוֹרַיְיתָא, וְלָא דְּמִיכוּ.

בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, חָמוּ חַד אַיְלְתָּא דְּעָבְרָא קָמַייהוּ, וַהֲוַת צַוְחַת וּרְמִיאַת קָלִין שָׁמְעוּ, קָמוּ רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי וְאִזְדַּעֲזָעוּ. שָׁמְעוּ חַד קָלָא דְּמַכְרְזָא וְאָמַר, מִתְעָרִין קוּמוּ. נַיְימִין אִתְּעָרוּ. עָלְמִין, אִזְדְּמָנוּ לְקָדְמַת מָרֵיכוֹן. דְּהָא מָרֵיכוֹן מַפִּיק לְגַן עֵדֶן, דְּאִיהוּ הֵיכָלֵיהּ, לְאִשְׁתַּעְשָׁעָא עִם צַדִּיקַיָּא, דִּכְתִיב וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלוֹ אוֹמֵר כָּבוֹד.

אָמַר רִבִּי חִיָּיא, הַשְׁתָּא פָּלְגוּ דְּלֵילְיָא מַמָּשׁ. וְקָלָא דָּא, הוּא קָלָא דְּנָפַק, וְכָאִיב אַיְלְתָּא דְּלְעֵילָּא וְתַתָּא, דִּכְתִיב קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת. זַכָּאָה חוּלָקָנָא, דְּזָכֵינָא לְמִשְׁמַע דָּא.

וְתָא חֲזֵי רָזָא דְּמִלָּה, בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְחָזֵי עַל גִּנְתָּא, כָּל גִּנְתָּא אִתְכְּנַשׁ, וְלָא מִתְפָּרַשׁ מֵעֵדֶן. וּמֵהַאי עֵדֶן מַבּוּעֵי נָפְקִין, לְכַמָּה אוֹרְחִין וּשְׁבִילִין, וְהַאי גִּנְתָּא, אִתְקְרֵי צְרוֹרָא דְּחַיֵּי, דְּתַמָּן מִתְעַדְּנִין צַדִּיקַיָּא, מִנְּהִירוּ דְּעָלְמָא דְּאָתֵי. וּבְהַאי שַׁעֲתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְגְּלֵי עָלַיְיהוּ. וְתָנֵינָן בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְעַר בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן לְאִשְׁתַּעְשָׁעָא עִם צַדִּיקַיָּא כָּרוֹזָא נָפִיק וְקָרֵי עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵּימָן הָפִיחִי גַּנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מִגָּדָיו, מַאי וְיֹאכַל פְּרִי מִגָּדָיו אִלֵּין קִרְבָּנִין דְּאִתְקְרַבוּ קַמֵּיהּ מִנְּשְׁמָתִיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא הָאי בְּפַלְגוּת לֵילְיָא בְּשַׁעֲתָא אַחֲרָא שְׁאָר קִרְבָּנִין מַמָּשׁ.

יָתְבוּ רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי, אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, בְּכַמָּה זִמְנִין שָׁאִילְנָא, הַאי דִּכְתִיב, וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיְיָ הִכָּה כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲמַאי לָא הַוָּה בִּימָמָא, דְּיִתְגְּלֵי לְכָל פְּרִסוּמֵי נִיסָא, וַאֲמַאי מִיתוּ כָּל אִנּוּן חַלָּשֵׁי דְּבָתַר רֵחַיָּיא, וְאִינּוּן טַלְיָיא דְּבְנֵי עָאנָא, וְלָא מִיתוּ מַלְכֵי וּפַרְדַּשְׁכֵי, וְגוּבְרֵי מַגִּיחֵי קְרָבָא, כְּמָה דַּהֲוָה בְּסַנְחֵרִיב, דִּכְתִיב (מְלָכִים ב׳ יט, לה): וַיֵּצֵא מַלְאַךְ יְיָ וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר וְגוֹ׳. וְתָנֵינָן, כֻּלְּהוּ מַלְכִין בְּנֵי מַלְכִין רוּפִינוּס וּפַרְדַּשְׁכֵי, הָתָם

[בא לז.]

(יום שני ; שמות קכא-קכב)

אִתְחֲזִי גְּבוּרְתָּא דְּחַד שְׁלִיחָא דִּילֵיהּ, יַתִּיר מֵהַאי, דַּהֲוָה יָאוֹת לְמֶהֱוֵי דִּילֵיהּ יַתִּיר.

אָמַר לֵיהּ יָאוֹת שָׁאַלְתְּ, וַאֲנָא לָא שְׁמַעְנָא מִידִּי בְּהַאי, וְלָא אִימָּא, אֲבָל הָא זָכֵינָא לְכָל הַאי, וְאָרְחָא אִתְתְּקַן קָמָן. אֲנָא שְׁמַעְנָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי מַדְכֵּי שָׁוְקִין דִּטְבֶרְיָה, נֵיזִיל גַּבֵּיהּ. יָתְבוּ, עַד דַּהֲוָה נָהִיר יְמָמָא. כַּד סָלִיק נְהוֹרָא, קָמוּ וְאָזְלֵי. כַּד מָטוּ גַּבֵּיהּ. אַשְׁכְּחוּהוּ, דַּהֲוָה יָתִיב, וְסִפְרָא דְּאַגַּדְתָּא בִּידֵיהּ.

פָּתַח וְאָמַר (יְשַׁעְיָה מ, יז): כָּל הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ לוֹ. כֵּיוָן דְּאָמַר, כָּל הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ, לָמָּה כְּתִיב מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ לוֹ. אֶלָּא אוֹלִיפְנָא, דַּעְתַּיְיהוּ דְּכָל עַמִּין דְּעָלְמָא, דִּמְהֵימָנוּתָא דִּלְהוֹן הוּא כְּאַיִן, דְּלָא אִדְבָּקוּ עִלָּאִין וְתַתָּאִין, וְשַׁוְיִין לָקָבְלַיְיהוּ מְהֵימָנוּתָא דְּשִׁטוּתָא, אֲבָל מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ לוֹ, כְּהַאי עִלְעוּלָא, דְּסַחֲרָא בְּרוּחָא, וּמִתְגַּלְגְּלָא בְּקִיטָא בְּרִיקַנְיָא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (דָּנִיֵּאל ד, לב): וְכָל דָּיְרֵי אַרְעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת דָּא יְמִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֵת דָּא שְׂמָאלָא. אוֹלִיפְנָא, דְּסָטָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְמִינֵיהּ, וּבָרָא יַת שְׁמַיָּא, וְסָטָא שְׂמָאלָא, וּבָרָא יַת אַרְעָא. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מח, יג): אַף יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו.

מַהוּ יַעַמְדוּ יַחְדָּו. סַלְקָא דַּעְתָּךְ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא לָאו הָכִי, אֶלָּא יְמִינָא וּשְׂמָאלָא דְּאִנּוּן אֵ״ת וְאֵ״ת, וְהֵיאַךְ יַעַמְדוּ יַחְדָּו. בְּזֹאת הַהִיא, דְּשַׁלְטָא בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, דִּכְלִילָא אֵ״ת בְּזֹאת.

וְתָנִינָן, כְּתִיב (קֹהֶלֶת ג, יא): אֶת הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְּעִתּוֹ. אֵ״ת, הָא דְּאַמָּרָן. הַכֹּל, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית כד, א): וַיְיָ בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל. וְתָאנָא, דְּהִיא כְּתָרָא דְּאִתְקְרֵי זֹא״ת, דִּכְלִילָא מֵאֵ״ת וְאֵ״ת. וְשָׁלְטָא בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, בִּתְרִין סִטְרוֹי, בְּרַחֲמֵי וְדִינָא, רַחֲמֵי לְיִשְׂרָאֵל,

וְדִינָא לְעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת.

פָּתַח רִבִּי חִיָּיא וְאָמַר, אִי נִיחָא קָמֵיהּ דְּמָר, דְּנִימָּא חַד מִלָּה, עַל מַה דְּאָתֵינָא כְּתִיב, וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיְיָ הִכָּה כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּמֵהַאי דְּאָמַר מָר, אִשְׁתְּמַע דְּהַאי פְּסוּקָא בְּהַהוּא מִלָּה אָתָא וַאֲנָן אוֹרְחָא אִתְתַּקְנָא קָמָן, לְמֵיתֵי לְמִשְׁאַל קַמָּךְ.

פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר (תְּהִלִּים קיג, ה): מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת וגו׳. מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ, דְּסָלִיק וְאִתְעַטָּר לְאִתְיַשְׁבָא בְּכִתְרָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, נְהִירוּ עַל כָּל בּוּצִינִי דְּנָהֲרוּ כִּתְרִין וְעִטְרִין. הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת, דְּנָחִית בְּכִתְרוֹי, מִכִּתְרָא לְכִתְרָא, מִנְּזָרָא לְנְזָרָא, מִנְּהִירוּ לְנְהִירוּ, מִבּוּצִינָא לְבוּצִינָא. לְאַשְׁגְּחָא בְּעָלְאִין וְתַתָּאִין, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים יד, ב): יְיָ מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם וגו׳.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב, וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה. כַּחֲצִי מִבָּעֵי לֵיהּ, אוֹ כַּחֲצוֹת, כְּגַוְונָא דְּאָמַר מֹשֶׁה. וְאִי כְּמָה דְּאַמְרֵי חַבְרָנָא, דְּלָא יֵימְרוּן אִצְטַגְנִינֵי פַּרְעֹה, מֹשֶׁה בַּדַּאי הוּא. הָא קוּשְׁיָא בְּאַתְרֵיהּ קַיְימָא, בִּתְלַת גַּוְונֵי, דַּאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל יֵימְרוּן הָכִי. חַד, דְּאִי הָכִי הַוָּה לֵיהּ לְמֵימָר וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה. אֲמַאי קָאָמַר, כֹּה אָמַר יְיָ וגו׳. כְּמָה דְּלָא אִתְכְּוִון שַׁעֲתָא, דְּהָא לָא יִתְפְּסוּן בְּמֹשֶׁה, אֶלָּא בְּפַטְרוֹנָא, בְּגִין דְּאָמַר כֹּה אָמַר יְיָ וגו׳. תְּרֵי, דְּהָא מֹשֶׁה אָמַר, עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחַיִם, וְלָא הַוָּה הָכִי, אֶלָּא עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר. עַל כָּל פָּנִים אֲפִילּוּ יִשְׂרָאֵל נַמֵּי יֵימְרוּן הָכִי, דְּהָא לָא אִתְבַּרְרוּן מִלֵּי. תְּלַת דְּאִיהוּ אָמַר מִשְׁמָא דְּפַטְרוֹנָא כַּחֲצוֹת, וּכְתִיב וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה.

וְעוֹד, שְׁאֵלְתָּא דִּילְכוֹן, יַתִּיר עַל מָטוּל דְּלָא יָכִיל בְּעִירָא לְמִסְבַּל. אֲמַאי הַוָּה בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, וְלָא בִּימָמָא. וַאֲמַאי מִיתוּ כָּל אִנּוּן חַלָּשִׁין דְּבָתַר רַחֲיָא. אֶלָּא כֹּלָּא רָזָא עִלָּאָה הוּא, בֵּין מְחַצְּדֵי חַקְלָא, וְכֹלָּא אִתְכְּשַׁר בִּנְבִיאָה מְהֵימָנָא.

זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ דְּמֹשֶׁה, דְּעָלֵיהּ כְּתִיב (תְּהִלִּים מה): יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם. אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן

[בא לז:]

(יום שְׁלִישִׁי; שְׁמוֹת קכג-קכד)

שָׁשׁוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ. יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם: מִשֶּׁת וַחֲנוֹךְ. הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ: מִנַּחַ וּבָנָיו. עַל כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ: מֵאַבְרָהָם וְיִצְחָק. שֶׁמֶן שָׁשׂוֹן: מִיַּעֲקֹב. מֵחֲבֵרֶיךָ: מִשְׁאָר נְבִיאֵי. וְכִי גֶּבֶר דְּסָלִיק בְּדַרְגִּין עִלָּאִין דְּלָא סָלִיק בַּר נָשׁ אַחֲרָא, לָא יָדַע מַה דְּאָמַר.

אֶלָּא הָכִי תָּנִינָן, הַאי כְּתָרָא דְּאִקְרֵי זֹא״ת, אִתְקְרֵי אִשָּׁ״ה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב, כג): לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה. אֲמַאי. מִשּׁוּם כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה זֹאת. מַאן הוּא אִישׁ. הַהוּא דְּאִקְרֵי זֶה. וְדָא הוּא אִישׁ דְּכָר, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת לב, כג): כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ. הָאִישׁ הַזֶּה. וְאִקְרֵי אִישׁ זֶה, וְזֶה אִישׁ. וְזֹאת, אִתְנְסִיבַת מִזֶּה דְּאִקְרֵי זָכָר.

וּבְגִין דָּא, אִיהִי תָּמָר דְּכָר וְנוּקְבָּא, דְּלָא סָלִיק דָּא בְּלָא דָּא. תָּמָר: כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, ו): כְּתִימְרוֹת עָשָׁן. מַה עָשָׁן, סָלִיק חִוָּר וְאוּכָם, אוֹף הָכָא, כֻּלָּא כָּלִיל בָּהּ בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, לְמֶעְבַּד נִימוּסוֹי בְּחַד שַׁעֲתָא, חִוָּר לְיִשְׂרָאֵל, וְאוּכָם לְעוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת.

וְעוֹד דְּהַאי לֵילְיָא לָא אִתְפְּלַג, לָא עָבִיד נִימוּסוֹי. מְנָא לָן. מֵאַבְרָהָם. דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית יד, טו): וַיֶּחָלֶק עֲלֵיהֶם לַיְלָה, דְּאִתְפְּלַג לְמֶעְבַּד נִימוּסוֹי. כְּמִפְלַג. דְּמֹשֶׁה יָדַע דְּלָא יַעְבִּיד נִימוּסוֹי, עַד דְּאִתְפְּלַג.

וְהָכִי הַוָּה, דְּלָא עָבִיד לֵילְיָא נִימוּסוֹי, עַד דְּאִתְפְּלַג, בְּפַלְגוּת בַּתְרָאָה, עָבֵד נִימוּסוֹי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה. מַאי בַּחֲצִי. בְּפַלְגוּת בַּתְרָאָה, בְּזִמְנָא דְּאִיהִי שַׁלְטָא, וְאִשְׁתְּכַח הַאי זֹאת, לְמֶעְבַּד נְמוּסִין תְּדִירָא, וְכָל נִימוּסָא דְּאִתְעֲבִיד בְּלֵילְיָא, בְּפַלְגוּתָא בַּתְרָאָה אִתְעֲבִיד.

וַיֵּי הַבָּה כָּל בְּכוֹר, וַיֵּי: הוּא וּבֵית דִּינוֹ, וַיֵּי: הוּא וְנִימוּסוֹי. הַבָּה כָּל בְּכוֹר הַבָּה, מֹשֶׁה לֹא אָמַר אֶלָּא וּמֵת וְגוֹ׳, מַהוּ הַבָּה. אֶלָּא,

דְּאִתְעַר כֹּה, כְּמָה דְּאַגְזִים מֹשֶׁה, דִּכְתִיב וְהִנֵּה לֹא שָׁמַעְתָּ עַד כֹּה.

וְתָאנָא, פַּרְעֹה חַכִּים הֲוָה מִכָּל חַרָשׁוֹי, וְאִסְתַּכַּל בְּהַאי זִאת, דְּיַעֲבֵיד בֵּיהּ דִּינָא, וְזַמִּין לְחַרְבָּא אַרְעֵיהּ, כְּמָה דְּאָמַר מֹשֶׁה, בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְיָ. וּבְאִיהוּ מַה כְּתִיב, וַיִּפֶן פַּרְעֹה. מַהוּ וַיִּפֶן. דְּאַפְנֵי לְבֵיהּ מֵהַרְהוֹרָא דָּא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בַּמִּדְבָּר יב, י): וַיִּפֶן אַהֲרֹן. וַיָּבוֹא אֶל בֵּיתוֹ וְלֹא שָׁת לִבּוֹ גַּם לְזֹאת. גַּם לְרַבּוּת הַאי דְּזִמְנָא לְחַרְבָּא אַרְעֵיהּ, וְלָא שָׁוֵי לְבֵיהּ לָקְבְלֵיהּ דְּזֹא״ת.

כָּל בְּכוֹר, אֲפִילּוּ דַּרְגִּין עִלָּאִין וְתַתָּאִין, אִתְּבָרוּ מִשּׁוּלְטָנֵהוֹן, כָּל אִנּוּן דְּשַׁלְטִין בְּחָכְמְתָא דִּלְהוֹן, דִּכְתִיב, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְכֻלְּהוּ דַּרְגִּין, עִלָּאִין וְתַתָּאִין, דְּאִתְּבָרוּ מִשּׁוּלְטָנֵהוֹן, כֻּלְּהוּ בִּפְסוּקָא אִתְחָזוֹן, דִּכְתִיב מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחַיִם וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה, הָא כֻּלְּהוּ אִתְחָזוֹן בִּפְסוּקָא.

סִתְמָא דְּמִלָּה, מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ, כְּתִרָא תַּתָּאָה דְּקוּזְמִיטָא דְּמַלְכוּתָא דִּלְעֵילָּא. עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה, כְּתִרָא שְׁמָאלָא, תַּתָּאָה מִינָהּ, דְּקוּזְמִיטָא מִבָּתַר אַרְבַּע רְחַיִין, אַרְבַּע מַשִׁירְיָין. מִשּׁוּם דִּכְתִיב אַחַר הָרֵחַיִם. וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה, תַּתָּאִין מִתַּתָּאִין, נוּקְבָא מִנּוּקְבְתָא, דְּאִשְׁתְּכָחוּ בְּאָתָנֵי בִּבְעִירֵי וַחֲמָרֵי, בְּרַבְרְבֵי בְּזוּטְרֵי, וּמְקַבְּלִין מִנְּהוֹן גּוּבְרִין וְנוּקְבִין. עַד בְּכוֹר הַשִּׁבְיָ אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר, אִנּוּן דְּנָפְקִין מִשִּׁפְחָה. דְּי בְּהוֹן עַבְדִין לַאֲסִירֵי, דְּיִשְׁתַּעְבְּדוּן בְּהוֹן לְעָלְמִין, וְלָא יִפְקוּן לְחֵירוּ.

וּבְרוּחָצָנוּתָא דְּאִלֵּין דַּרְגִּין, סָרִיבוּ מִצְרָאֵי, דִּי בְּהוֹן עַבָדוּ קִשְׁרָא לְיִשְׂרָאֵל, דְּלָא יִפְקוּן מִן עַבְדוּתְהוֹן לְעָלְמִין. וּבְהַאי אִתְחָזֵי גְּבוּרְתָא וְשַׁלְטָנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדִכְרָנָא דָּא לָא יִשְׁתֵּצֵי מִיִּשְׂרָאֵל לְדָרֵי

[בא לח.]

(יום רביעי; שמות קכה-קכו)

דְּרִין, דְּאִי לָא הֲוָה חֵילָא וּגְבוּרְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מַלְכֵי עַמִּין, וְכָל חָרָשֵׁי עָלְמִין, וְחַכִּימֵי עָלְמִין, לָא יִפְקוּן לְיִשְׂרָאֵל מִן עַבְדוּתָא, דְּשָׁרָא קִטְרִין דִּלְהוֹן, וְתָבַר כָּל אִנּוּן כִּתְרִין, בְּגִין לְאַפָּקָא לוֹן. עַל דָּא כְּתִיב (יִרְמְיָה י, ז): מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ.

בָּכָה רַבִּי שִׁמְעוֹן, אָרִים קָלֵיהּ וְאַתְנַח, אָמַר קְנָטוֹרָא דְּקִיטְפָּא אִשְׁתְּכַח, חַשַּׁבְתּוּן דְּשָׁבַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּמָּה זְמִנִין (דְּבָרִים ה, ו): אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הוֹצִיאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם (שָׁם טז, א), וַיּוֹצִיאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם (שָׁם ה, יד), הוֹצֵאתִי אֶת צִבְאוֹתַיכֶם (שְׁמוֹת יב, יז), זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם (שְׁמוֹת יג, ג), וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם (דְּבָרִים יד, לז), הוֹצִיא יְיָ אֶתְכֶם מִזֶּה (שְׁמוֹת יג, ג).

אֶלָּא תָּאנָא, עֲשָׂרָה כִּתְרִין, אִנּוּן לְתַתָּא, כְּגַוְנָא דִּלְעֵילָּא, וְכֻלְּהוּ סְתִימִין, בִּתְלָתָא אִלֵּין דְּאַמָּרָן.

וּתְלַת קִשְׁרִין קְשִׁירוּ בְּהוּ, עַל תְּלַת דַּרְגִּין אִלֵּין דִּבְהוּ עַבְדוּ, דְּיִשְׂרָאֵל לָא יִפְקוּן מִשִּׁעְבּוּדְהוֹן לְעָלְמִין.

זַכָּאִין אַתּוּן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, דְּבִזְכוּתְכוֹן שָׁרִיאוּ קִטְרִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּכַר תְּלַת קִטְרֵי מְהֵימָנוּתָא דִּלְכוֹן, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ב, כד): וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב. אֶת אַבְרָהָם, הָא קִשְׁרָא חַדָּא, דְּאַבְרָהָם. אֶת יִצְחָק, הָא קִשְׁרָא תִּנְיָינָא, דְּיִצְחָק. וְאֶת יַעֲקֹב, הָא קִשְׁרָא תְּלִיתָאָה, שְׁלִימָתָא דְּיַעֲקֹב.

תָּנָא, כָּל זִמְנִין וְחַגִּין וְשַׁבָּתִין, כֻּלְּהוּ דּוּכְרָנָא לְהַאי, וְעַל הַאי אִתְקַיְּימוּ כֻּלְּהוּ, דְּאִלְמָלֵא הַאי, לָא הֲוָה נְטוּרָא דִּזְמִנִין וְחַגִּין וְשַׁבָּתִין. וּבְגִינֵי כָךְ, לָא אִשְׁתְּצֵי דִּכְרָנָא דְּמִצְרַיִם מִכָּל זִמְנִין וְחַגִּין וְשַׁבָּתִין. תָּא חֲזֵי דִּינָא הוּא יְסוֹדָא וְשָׁרְשָׁא דְּאוֹרַיְיתָא, וְכָל פִּקּוּדוֹי, וְכָל מְהֵימָנוּתָא שְׁלִימָתָא דְּיִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד אֲמַאי לָא הֲוָה בִּימָמָא דְּשָׁאֲלִתּוּ. תָּנֵינָן, כְּתִיב הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים, וּכְתִיב הוֹצִיאֲךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לַיְלָה. אֶלָּא תָּאנָא, עִקָּרָא

דְּפוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל, לָא הֲוָה אֶלָּא בַּלַּיְלָה, דְּלֵילְיָא שָׁרָא קְטִרִין, וְעָבִיד נוּקְמִין, וְיוֹמָא אַפִּיק לוֹן בְּרֵישׁ גַּלֵּי, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (בְּמִדְבַּר לג, ג): יָצְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל מִצְרָיִם. וּכְתִיב וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְיָ בָּהֶם כָּל בְּכוֹר, דָּא הוּא פִּרְסוּמֵי נִיסָא.

אָתוּ רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי, אִשְׁתְּטָחוּ קָמֵיהּ, וְנָשְׁקוּ יְדוֹי. וּבָכוּ וְאָמְרוּ, גְּלִיפִין עִלָּאִין וְתַתָּאִין, זַקְפָן רֵישָׁא בִּגְוָנָךְ, עָבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרוּשָׁלַיִם לְתַתָּא, כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא. עָבֵד שׁוּרֵי קַרְתָּא קַדִּישָׁא וְתַרְעוֹי. מַאן דְּעָיֵיל, לָא עָיֵיל, עַד דְּיִפְתְּחוּן תַּרְעִין. מַאן דְּסָלִיק, לָא סָלִיק, עַד דְּיִתְתַּקְנוּן דַּרְגִין דְּשׁוּרֵי מַאן יָכִיל לְמִפְתַּח תַּרְעִין דְּקַרְתָּא קַדִּישָׁא, וּמַאן יָכִיל לְאַתְקָנָא דַּרְגִין דְּשׁוּרֵי, דָּא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּאִיהוּ פָּתַח תַּרְעִין דְּרָזֵי דְּחָכְמְתָא, וְאִיהוּ אַתְקִין דַּרְגִין עִלָּאִין, וּכְתִיב (שְׁמוֹת לד, כג): יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי הָאָדוֹן יְיָ. מַאן פְּנֵי הָאָדוֹן יְיָ, דָּא רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּמַאן דְּאִיהוּ דְּכוּרָא מִן דְּכֻרְנָיָא, בָּעִי לְאִתְחַזָּאָה קָמֵיהּ.

אָמַר לוֹן, עַד הַשְׁתָּא, לָא סַיְּימְנָא מִלָּה דִּשְׁאֵלְתָּא דִּילְכוֹן, דְּהָא תָּנִינָן, וַיְיָ הִכָּה כָּל בְּכוֹר, כָּל בְּכוֹר סְתָם, כִּדְקָאמְרַן. וּכְלָא הֲוָה כְּמָה דְּאִנּוּן דְּמִיתוּ, אִנּוּן קְטוֹרֵי קְטִרִין, דַּהֲווֹ מִשְׁתַּמְּשֵׁי בְּחָרְשַׁיְיהוּ בְּאִנּוּן כִּתְרִין. מִנְהוֹן מִשְׁתַּמְּשֵׁי בְּעִלָּאֵי, וּמִנְהוֹן בְּתַתָּאֵי, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלְּהוּ תַּתָּאִין אִנּוּן. וְכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם מַלְיָא חַרְשִׁין הֲוָה. וּכְתִיב כִּי אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין שָׁם מֵת.

וְאִתְעֲבִיד דִּינָא בְּכֹלָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְכְּנָשׁוּ כֻּלְּהוּ בְּבָתֵּיהוֹן, וְלָא הֲווֹ מִתְפַּזְרֵי בְּמַדְבְּרָא וּבְחַקְלָא, אֶלָּא כֻּלְּהוּ אִשְׁתְּכָחוּ בְּבָתֵּיהוֹן, וְעָבִיד לֵילְיָא דִּינוּי בְּכֹלָּא בְּהַהִיא שַׁעֲתָא. וְתָנָא הֲוָה נָהִיר לֵילְיָא כְּיוֹמָא דְּתִקּוּפָה דְּתַמּוּז, וְחָמָא כָּל עַמָּא דִּינוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קלט, יב): וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁכָה כָּאוֹרָה.

וּבְשַׁעֲתָא דְּנָפְקוּ אִשְׁתְּכָחוּ כֻּלְּהוֹן מִתִּין בַּשְׁוָקִין לְעֵינֵיהוֹן דְּכֹלָּא, בַּעְיָין לְאַקְבְּרָא לְהוּ וְלָא אַשְׁכָּחוּ, וְדָא אַקְשֵׁי לְהוּ מִכֹּלָּא. חָמוּ לְיִשְׂרָאֵל נָפְקִין

[בא לח:]

(יום חֲמִישִׁי; שְׁמוֹת קכז-קכח)

לְעֵינֵיהוֹן בְּחַד גִּיסָא, וְחָמוּ לְמֵיתֵיהוֹן בְּאִידָךְ גִּיסָא. וּבְכֹלָּא הֲוָה פִּרְסוּמֵי נִיסָא, דְּלָא הֲוָה כְּהַאי מִיּוֹמָא דְּאִתְבְּרֵי עָלְמָא.

וְתָא חֲזֵי, כְּתִיב לֵיל שִׁמּוּרִים הוּא לַיְיָ לְהוֹצִיאָם וְגוֹ', הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיְיָ שִׁמּוּרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ', הַאי פִּסּוּקָא קַשְׁיָא, כֵּיוָן דְּאָמַר לֵיל, מַהוּ שִׁמּוּרִים וְלָא שִׁמּוּר, שִׁמּוּר מִבָּעֵי לֵיהּ. וּכְתִיב הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה, לֵיל קָאָמַר בְּקַדְמִיתָא, וּבָתַר לַיְלָה.

אֶלָּא הָכִי תָּנִינָן, כְּתִיב (דְּבָרִים כב, כג): כִּי יִהְיֶה נַעֲרָה בְתוּלָה. נַעַר כְּתִיב, מַאי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּכָל זְמַן דְּלָא קַבִּילַת דְּכַר, אִתְקְרֵי נַעַר, מִדְּקַבִּילַת דְּכַר, אִתְקְרֵי נַעֲרָה. אוֹף הָכָא, לֵיל עַד לָא קַבִּילַת דְּכַר. וְאַף עַל גַּב דִּכְתִיב בֵּיהּ שִׁמּוּרִים דְּכַר הֲוָה זַמִּין לְאִתְחַבְּרָא עִמָּהּ וּבְשַׁעֲתָא דְּאִתְחַבָּר עִמָּהּ דְּכַר, כְּתִיב, הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיְיָ שִׁמּוּרִים: דְּכַר וְנוּקְבָּא. וּבְגִינֵי כָּךְ כְּתִיב הַלַּיְלָה הַזֶּה.

וּבַאֲתַר דְּאִשְׁתְּכָחוּ דְּכַר וְנוּקְבָּא, לֵית שִׂבְחָא אֶלָּא לִדְכוּרָא. וְהָכִי שַׁבָּחוּ יִשְׂרָאֵל בְּתוּשְׁבַּחְתַּיְיהוּ. לִדְכוּרָא וְלָא לִנוּקְבָּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת טו, ב): זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ. דְּלֵית שִׂבְחָא בַּאֲתַר דְּדְכוּרָא וְנוּקְבָּא אִשְׁתְּכָחוּ, אֶלָּא לִדְכוּרָא. וְעַל דָּא מְחַכָּאן יִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כה, ט): זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ. מִשּׁוּם דְּהָכִי זַמִּין לְמֶעְבַּד לְהוּ, דִּכְתִיב (מִיכָה ז, טו): כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת.

וְרָזָא דָּא הָכִי הוּא, כְּגַוְונָא דְּהָכָא לֵיל וְלַיְלָה, כַּךְ זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד לְהוּ, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כא, יא): שֹׁמֵר מַה מִּלַּיְלָה שֹׁמֵר מַה מִּלֵּיל. מַה לְהַלָּן שְׁמִירָה וְלֵיל, אוֹף כָּאן שְׁמִירָה וְלֵיל. מַה לְהַלָּן שְׁמִירָה וְלַיְלָה, אוֹף כָּאן שְׁמִירָה וְלַיְלָה.

וְלַיְלָה אִתְקְרֵי אֲגַב דְּכוּרָא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כא, יב): אָתָא בֹקֶר וְגַם לָיְלָה. בֹּקֶר: כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית יט, כז): וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר. דְּהוּא מִדָּתוֹ מַמָּשׁ. וּכְתִיב (תְּהִלִּים ה, ד): יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי, בֹּקֶר אֶעֱרָךְ לָךְ וַאֲצַפֶּה. יָתְבוּ רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי, וְאוֹלִיף לְהוּ רָזָא דְּתוֹרַת כֹּהֲנִים, וַהֲוּוּ מְהַדְּרֵי בְּכָל יוֹמָא וְיַתְבֵי קָמֵיהּ. חַד

יוֹמָא נָפַק רַבִּי שִׁמְעוֹן לְבַר, אָזְלוּ בַּהֲדֵיהּ, מָטוּ לְחַד חַקְלָא יָתְבוּ.

פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (קֹהֶלֶת ז, טו): אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ, שְׁלֹמֹה דַּהֲוַת חָכְמְתָא יְתֵירָא עַל כֹּלָּא, מַאי קָאָמַר בְּהַאי קְרָא. אֶלָּא, שְׁלֹמֹה רֶמֶז דְּחָכְמְתָא קָא רָמַז. דְּהָא חָזֵינָן אוֹרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלָאו הָכִי, דְּהָא כְּתִיב (יִרְמְיָה לב, יט): וְלָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו. אֶלָּא תְּרֵי עִנְיָינֵי נִינְהוּ, דְּקָא רָמַז הָכָא.

דְּתָנֵינָן, כַּד עֵינוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָאן לְאַשְׁגָּחָא בְּעָלְמָא, וּלְעַיְינָא בֵּיהּ, כְּמָה דְּכְתִיב (דִּבְרֵי הַיָּמִים ב׳ טז, ט): כִּי יְיָ עֵינָיו מְשׁטְטוֹת בְּכָל הָאָרֶץ, וְאַשְׁפְּחָן חַיָּבִין בְּעָלְמָא, הַהוּא צַדִּיקָא דְּאִשְׁתְּכַח בְּדָרָא, אִתְּפַס בְּחוֹבַיְיהוּ. וְחַיָּבְיָא מַאֲרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּגְזֵיהּ עִמְּהוֹן עַד דְּיִתּוּבוּן. וְאִי לָאו, לָא יִשְׁתְּכַח מַאן דְּיִתְבַּע רַחֲמֵי עֲלֵיהוֹן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב, יֵשׁ צַדִּיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ, מִשּׁוּם דְּהַהוּא זַכָּאָה, אִסְתַּלָּק מֵעָלְמָא.

בְּגִינֵי כָּךְ תָּנֵינָן, לְעוֹלָם אַל יָדוּר אָדָם אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה דָּרִים בְּתוֹכוֹ. מַאי טַעֲמָא. מִשּׁוּם דְּוַוי לְהַאי דְּמָדוֹרֵיהּ בֵּין חַיָּבַיָּא, דְּהוּא אִתְּפַס בְּחוֹבַיְיהוּ, וְאִי דְּיוֹרֵיהּ בֵּין זַכָּאִין, אוֹטִיבִין לֵיהּ בְּגִינֵיהוֹן.

דְּהָא רַב חַסְדָּא, הֲוָה דְּיוֹרֵיהּ בְּקַדְמִיתָא בֵּינֵי קַפּוֹטְקָאֵי, וַהֲוָה דְּחִיקָא לֵיהּ שַׁעֲתָא, וּמַרְעִין רַדְפִין אֲבַתְרוֹי. נָטַל וְשַׁוִּי מָדוֹרֵיהּ בֵּין מָאתֵי תְּרִיסִין דְּצַפּוֹרִי, וְסָלִיק, וְזָכָה לְכַמָּה טָבִין, לְכַמָּה עוּתְרָא, לְכַמָּה אוֹרַיְיתָא, וְאָמַר, כָּל הַאי זָכֵינָא, עַל דְּעָאלִית בֵּין אִנּוּן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַשְׁגַּח לְאוֹטָבָא לְהוּ.

דָּבָר אַחֵר, אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי. וְכִי שְׁלֹמֹה, דְּדַרְגִּין עִלָּאִין דְּחָכְמְתָא הֲווֹ בֵּיהּ, עַל כָּל בְּנֵי דָּרָא דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳ ה, יא): וַיֶּחְכַּם מִכָּל הָאָדָם, דִּכְתִיב, (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ כט, כג): וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא יְיָ לְמֶלֶךְ, אָמַר בִּימֵי הֶבְלִי. וּכְתִיב (קֹהֶלֶת א, ב): הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת.

וְתָנָא, שִׁבְעָה שֵׁמוֹת נִקְרָא: שְׁלֹמֹה. יְדִידְיָ״ה, אָגוּר. בֶּן יָקֶ״א, אִיתִיאֵ״ל, לְמוּאֵל. קֹהֶלֶת. כְּנֶגֶד כֻּלָּם. וְכֻלָּם נִקְרָא

[בא לט.]

(יום ששי; שמות קכט-קל)

כְּעֵין שֶׁל מַעְלָה, קְהִלַּת כְּנוּפְיָא קַדִּישָׁא דְּבֵי עֲשָׂרָה, בְּגִין כַּךְ קָהָל אֵין פָּחוּת מֵעֲשָׂרָה. וְקָהָל אֲפִילוּ מֵאָה, וְקְהִלַּת כְּלָלָא דְּכֹלָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (דְּבָרִים לג, ד): קְהִלַּת יַעֲקֹב.

וְתָאנָא, שְׁמוֹתָיו עַל שֵׁם הַחָכְמָה אִתְקְרוּן, וּבְגִין כָּךְ תִּלַּת סִפְרִין עָבֵד, שִׁיר הַשִּׁירִים. קְהִלַּת. מִשְׁלֵי. וְכֻלְּהוּ לְאַשְׁלְמָא חָכְמְתָא. שִׁיר הַשִּׁירִים לָקֳבֵל דְּחֶסֶד. קְהִלַּת לָקֳבֵל דְּדִינָא. מִשְׁלֵי לָקֳבֵל דְּרַחֲמֵי. בְּגִין לְאַשְׁלְמָא חָכְמְתָא, וְהוּא עָבֵד כָּל מַה דְּעָבַד בְּגִין לְאַחֲזָאָה חָכְמְתָא, וְלָקֳבֵל דַּרְגָּא עִלָּאָה, וְהוּא אָמַר בִּימֵי הֶבְלִי הֲבֵל הֲבָלִים.

אֶלָּא, רָזָא דְּהֶבֶל יַקִּירָא הוּא. וְהוּא הֶבֶל דְּנָפִיק מִפּוּמָא, וְרָזָא דְּהֶבֶל דְּנָפִיק מִפּוּמָא, קָלָא אִתְעֲבִיד מְנִיהּ. וְתָאנָא, אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים אֶלָּא בְּהֶבֶל פִּיהֶם שֶׁל תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן שֶׁלֹּא חָטְאוּ. שֶׁלֹּא חָטְאוּ מַמָּשׁ. וְהֶבֶל אִתְעֲבִיד בְּרוּחָא וּמַיָּא, וְכָל מַה דְּאִתְעֲבִיד בְּעָלְמָא בְּהֶבֶל אִתְעֲבִיד. וְרָזָא דְּהַאי הֶבֶל שֶׁל תִּינוֹקוֹת אִתְעֲבִיד קָלָא, וְאִתְפַּשַּׁט בְּעָלְמָא, וְאִנּוּן נְטוּרֵי עָלְמָא, וּנְטוּרֵי קַרְתָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קכז, א): אִם יְיָ לֹא יִשְׁמָר עִיר וְגוֹ׳.

וְתָא חֲזֵי, הוּא הֶבֶל, הוּא קָלָא. מַה בֵּין הַאי לְהַאי. הֶבֶל קָאִים בְּחֵילָא, לְמֵיפַק קָלָא. קָלָא מַמָּשׁ קָאִים בְּקִיּוּמֵהּ לְאַפָּקָא מִלָּה. וְהַהוּא הֶבֶל דַּהֲוָה אַחַסַנְתֵּיהּ דַּאֲבוֹי קַרְיֵיהּ הֶבֶל, וּמִנֵּיהּ חָזָא כָּל מַה דְּחָזָא. וְאַף עַל גַּב דְּסִיּוּעִין סַגִּיאִין מֵעֵילָא אַחֲרָנִין הֲווֹ לֵיהּ, וּלְאִשְׁתְּמוֹדָעָא מִלָּה, אָמַר בִּימֵי הֶבְלִי. דְּמִלָּה דָּא מִתַּמָּן אָתָא.

וְרָזָא דְּמִלָּה, הַכֹּל הָבֶל אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי, יֵשׁ צַדִּיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ, דָּא הוּא רָזָא דְּמִלָּה, דְּגַלֵּי וּפַרְסֵם, דְּכֹלָּא תַּלְיָא בִּימֵי הֶבְלִי, כְּלוֹמַר בְּזִמְנָא דְּהַאי הֶבֶל יַנְקָא מִן דִּינָא, בְּגִין לְמֶעְבַּד דִּינָא, צַדִּיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ, וּבְזִמְנָא דְּהַאי הֶבֶל יַנְקָא מֵרַחֲמֵי. רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ. וְתַרְוַוּיְיהוּ תַּלְיָין בְּהַאי הֶבֶל, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב בִּימֵי, וְלָא כְּתִיב בְּיוֹם. וְכֹלָּא תַּלְיָין בִּימֵי הֶבֶל דָּא. מַאן דְּאַעְרַע בְּדִינָא, בְּדִינָא. מַאן דְּאַעְרַע בְּרַחֲמֵי, בְּרַחֲמֵי.

וְאִי תֵּימָא יֵשׁ צַדִּיק אוֹבֵד וְלָא קָאָמַר אָבוּד. הָכִי הוּא אוֹבֵד מַמָּשׁ. דְּהַהוּא דִּינָא אוֹבֵד לַצַּדִּיק מֵעָלְמָא וּמִדָּרָא. וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ, מַאֲרִיךְ מַמָּשׁ, דְּהַהוּא דִּינָא כַּד יַנְקָא מֵרַחֲמֵי, עָבִיד רַחֲמֵי לְהַהוּא רָשָׁע, וּמַאֲרִיךְ לֵיהּ.

עַד דַּהֲווֹ יַתְבֵי חָמוּ קְטוֹרָא דַּהֲוָה סָלִיק לְעֵילָּא וְנָחִית לְתַתָּא. אָמַר אִתְעַטָּרוּתָא אִתְעַטָּר בְּטִינָתָא דְּאַרְעָא, מִגּוֹ לְעֵילָּא. אַדְּהָכִי, סָלִיק הַהוּא חַקְלָא רֵיחָא, מִכָּל בּוּסְמִין, אָמַר נֵיתִיב הָכָא, דִּשְׁכִינְתָּא גַּבָּן אִתְקָיְימוּ. בְּגִין כָּךְ, כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְיָ.

פָּתַח וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית כז, כז): וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי וְגוֹ׳, וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו, מַשְׁמַע דְּאִינּוּן לְבוּשִׁין הַוּוֹ סַלְקִין רֵיחָא טָבָא, וּלְבַתָּר אִתְעָדֵי מִנְּהוֹן הַהוּא רֵיחָא. הַשְׁתָּא אִית לְאִסְתַּכְּלָא, כְּתִיב, רֵיחַ בְּגָדָיו, וּכְתִיב רֵיחַ בְּנִי, וְלָא אָמַר רֵיחַ הַבְּגָדִים, אֶלָּא רֵיחַ בְּנִי. אֶלָּא תָּאנָא, כֵּיוָן שֶׁנִּכְנָס יַעֲקֹב, נִכְנַס עִמּוֹ גַּן עֵדֶן. וְתָאנָא, אוֹתָן הַבְּגָדִים הָיוּ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ג, כא): וַיַּעַשׂ יְיָ אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם, וְהוֹצִיאָם מִגַּן עֵדֶן.

וְאִי תֵּימָא, דִּכְתִיב וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה דְּאִנּוּן הַוּוֹ, אִי הָכִי, אֲמַאי כְּתִיב וַיַּעַשׂ ה׳ אֱלֹהִים. וּכְתִיב כָּתְנוֹת עוֹר, הָא לָא הַוּוֹ אֶלָּא עֲלֵה תְאֵנָה אֶלָּא כְּתַרְגּוּמוֹ, לְבוּשִׁין דִּיקָר וַהֲווֹ סַלְקִין רֵיחִין מִבּוּסְמָא דְּעֵדֶן.

וְתַנְיָא, בְּשֵׁם מָלֵא אִתְעָבִידוּ, דִּכְתִיב וַיַּעַשׂ ה׳ אֱלֹהִים. מַה דְּלָא אִתְעָבִידוּ בֵּיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. וְלָא. וְהָא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, ד): בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם. לָא קַשְׁיָא הַאי כַּד אִתְעָבִידוּ, לָא אִתְעָבִידוּ בְּשֵׁם מָלֵא, בַּר כַּד אִתְקַיְימוּ, בְּשֵׁם מָלֵא אִתְקַיְימוּ.

וּמַה דְּאָמְרוּ דְּאִנּוּן לְבוּשִׁין אָתוּ לְהַהוּא רָשָׁע דְּעֵשָׂו, דְּנָסִיב לוֹ מִן נִמְרוֹד הָכִי אוֹקִימְנָא, וְקַשְׁיָא מִלָּה, דְּאִי הָכִי הָא כְּתִיב לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ, לְבוּשִׁין לְאָדָם, וּלְבוּשִׁין לְחַוָּה. לְבוּשִׁין דְּחַוָּה מַה אִתְעָבִידוּ. וְתוּ, דְּאִי הָכִי

[בא לט:]

(שַׁבַּת קֹדֶשׁ; שְׁמוֹת קלא-קלב)

בְּמַאי אִתְקְבָרוּ, סַלְקָא דַּעְתָּךְ דְּאִנּוּן שָׁבְקוּ וְרָאמוּ מִנְּהוֹן זְהָרָא עִלָּאָה, דְּיָהִיב לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אֶלָּא אִנּוּן לְבוּשִׁין דְּאִתְלְבָּשׁוּ בְּהוּ אָדָם וְאִתְּתֵיהּ, לָא אִתְלַבַּשׁ בְּהוּ בַּר נָשׁ אַחֲרָא, דִּבְאִנּוּן לְבוּשִׁין דָּמוּ כְּגַוְנָא דִּלְעֵילָּא וְאִי סַלְקָא דַּעְתָּךְ, דְּאִנּוּן אִתְלַבָּשׁוּ מִגַּרְמֵיהוֹן בְּהוּ. תָּא חֲזֵי, כְּתִיב וַיַּלְבִּישֵׁם, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַלְבִּישׁ לוֹן, זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן.

כְּתִיב (תְּהִלִּים קד, א): ה׳ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ. וּכְתִיב (תְּהִלִּים צו, ו): הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו. וּכְתִיב (תְּהִלִּים קד, ב): עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה וְגוֹ׳. כֵּיוָן דְּאִתְלַבַּשׁ עֲבֵד מַה דְּעָבַד. מְלַמֵּד, שֶׁנִּתְעַטֵּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוֹר, וּבָרָא יַת שְׁמַיָּא. אֶלָּא בְּמַאי אוֹקִימְנָא הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּה בַּבַּיִת. הַחֲמוּדוֹת: בִּגְדֵי מַלְכוּת בְּמֶשִׁי וְזָהָב, וְאָרְחָא דְּעָלְמָא דְּגַנְזֵי לוֹן בְּבוּסְמִין וְרֵיחִין, לְיִקָּרָא דִּלְבוּשֵׁיהוֹן.

תָּא חֲזֵי וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו, בַּתְּחִלָּה. וְכַד אַרְגִּישׁ, אָמַר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי, דְּיָדַע דְּבֵיהּ הֲוָה תַּלְיָא מִלְּתָא, דִּבְגִינֵיהּ סָלִיק רֵיחָא. כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְיָ, וְכִי מִנַּיִן הֲוָה יָדַע יִצְחָק רֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְיָ. אֶלָּא, תְּרֵין מִלִּין אִנּוּן, וְכוּלָּא הוּא חַד. דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית כד, סג): וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב. וְכִי לָא הֲוָה לֵיהּ בֵּיתָא, אוֹ מָקוֹם אַחֵר לְהִתְפַּלֵּל. אֶלָּא אוֹתָהּ הַשָּׂדֶה הָיָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם סָמוּךְ לַמְּעָרָה, דִּכְתִיב, (שָׁם כה, י): הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי חֵת. וּבְשַׁעֲתָא דַּהֲוָה יִצְחָק עָאל גַּבֵּיהּ, חָמָא שְׁכִינְתָּא עָלֵיהּ, וְסָלִיק רֵיחִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, וּבְגִינֵי כָּךְ הֲוָה מְצַלֵּי תַּמָּן, וּקְבָעֵיהּ לְצָלוֹתֵיהּ.

וְאַבְרָהָם אֲמַאי לָא הֲוָה מְצַלֵּי תַּמָּן, מִשּׁוּם דִּקְבִיעוּתָא דְּאַתְרָא אַחֲרָא הֲוָה לֵיהּ בְּקַדְמִיתָא, וּמִלָּה אַחֲרָא רֵיחָא דְּחָמָא בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. וְלָמָּה נִקְרָא מוֹרִיָּה. עַל שֵׁם הַמֹּר הַטּוֹב דַּהֲוָה תַּמָּן.

וְכוּלָּא הֲוָה, וְגַן עֵדֶן דְּעָאל עִמֵּיהּ וּבַרְכֵיהּ. וּבְגִין כָּךְ לָא תָּלָה מִלָּה בִּלְבוּשִׁין, אֶלָּא בְּיַעֲקֹב מַמָּשׁ, דְּחָמָא דְּבֵיהּ הֲוָה תַּלְיָא מִלָּה וְאִתְחֲזֵי, וּזְכוּתֵיהּ סָלִיק לְאִתְבָּרְכָא,

וְעָאל עִמֵּיהּ גַּן עֵדֶן. וּבְגִין כָּךְ כַּד אִתְרָעֵם עֵשָׂו, אֲמַר גַּם בָּרוֹךְ יִהְיֶה.

אָמַר רִבִּי יִצְחָק, לָא אִצְטְרִיךְ אוֹרַיְיתָא לְמִכְתַּב אֶלָּא מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים. מַאי טַעֲמָא. מִשּׁוּם דְּשֵׁירוּתָא דְּסִיהֲרָא הֲוֵי, וְעַל דָּא אוֹרַיְיתָא הַוָּה אִצְטְרִיךְ לְמִכְתַּב מֵהָכָא, דְּהָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְקַשַּׁר מִלָּה.

וְלָא קַשְׁיָא, דְּלָא כְּתִיב זֹאת, הַחֹדֶשׁ הַזֹּאת, דְּהָא זֶה וְזֹאת כְּחַד מִתְקַשְּׁרִין וּבַאֲתַר דְּאִית בֵּיהּ דְּכָר וְנוּקְבָּא כַּחֲדָא, לֵית שְׁבָחָא אֶלָּא לִדְכוּרָא, וְעַל דָּא רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה, לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה וַדַּאי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, לָכֶם תִּרֵי זִמְנֵי לָמָּה. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, מִנַּיְיהוּ, אִשְׁתְּמַע יַתִּיר, כְּמָה דִּכְתִיב (דְּבָרִים לב, ט): כִּי חֵלֶק ה׳ עַמּוֹ. אִתְקְשָׁרוּתָא דָּא לָכֶם, וְלָא לְשָׁאַר עַמִּין.

דַּבְּרוּ אֶל כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה וְגוֹ׳ (שְׁמוֹת יב, ג). בֶּעָשׂוֹר, אֲמַאי בֶּעָשׂוֹר. אָמַר רִבִּי אַבָּא, בְּזִמְנָא דְּאַנְהִיר יוּבְלָא לְסִיהֲרָא, דִּכְתִיב בְּיוּבְלָא, בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא.

וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית אָבוֹת, אֲמַאי, בְּגִין דִּבְזִמְנָא דָּא אִצְטְרִיךְ לְמֵיגַד לֵיהּ. דְּהָא תָּנִינָן, בְּמִלְתָּא דָּא אִתְבַּר כִּתְרָא תַּתָּאָה, דְּמִתְאַחֲדִין בֵּיהּ כָּל שְׁאַר כִּתְרִין תַּתָּאִין, וְעַל דָּא פָּרִישׁ מֹשֶׁה וְאָמַר, מִשְׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן, כְּמָה דִּכְתִיב, צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה.

אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲבִידוּ אַתּוּן עוֹבָדָא לְתַתָּא, וַאֲנָא אִתְבַּר תִּקְפֵּיהוֹן לְעֵילָּא, וּכְמָה דְּתַעְבְּדוּן בְּנוּרָא אַתּוּן, דִּכְתִיב כִּי אִם צְלִי אֵשׁ, אֲנָא אוֹף הָכִי אַעְבִּיר אוֹתוֹ בָּאֵשׁ בִּנְהַר דִּינוּר.

אֲמַאי אִתְנְגִיד בַּעֲשָׂרָה, וְאִתְנְכִיס בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר. אָמַר רִבִּי אַבָּא בְּדָא אִתְקַשָּׁרוּ יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע מְאָה שְׁנִין. וְאַף עַל גַּב דְּאַרְבַּע מְאָה שְׁנִין לָא אִשְׁתַּעְבִּידוּ בְּהוּ, מִכָּל מָקוֹם, הוֹאִיל וַהֲוָה זִמִּין לְאִתְקַשָּׁרָא בְּהוּ, אִתְחַשִּׁיב עָלַיְיהוּ כְּאִילּוּ אִשְׁתַּעְבִּידוּ בְּהוּ כָּל אַרְבַּע מְאָה שְׁנִין. בְּגִין כָּךְ, מְעַכְּבִין לֵיהּ אַרְבַּע יוֹמִין, קְטִירָא בִּרְשׁוּתַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וּלְבָתַר וְשָׁחֲטוּ אוֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם.

אֲמַאי בֵּין הָעַרְבַּיִם. בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא תַּלְיָא, וּבְשַׁעֲתָא דְּאִתְמְסַר

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת אחרי מות קדושים

ב	יום **ראשון**	**י"ז לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:52 נץ החמה ..... 6:04 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:32 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:21 סו"ז תפילה ..... 10:26 חצות היום ..... 12:37 שקיעה ..... 7:10 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:23	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צח **ירושלמי:** קידושין לה **תוספתא:** פסחים ט **נ"ך:** דברי הימים א ה **משניות:** חגיגה ב **זהר:** שמות א עמ' קיט-קכ	**19**
ג	יום **שני**	**י"ח לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:51 נץ החמה ..... 6:03 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:32 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:20 סו"ז תפילה ..... 10:26 חצות היום ..... 12:37 שקיעה ..... 7:10 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:23	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות צט **ירושלמי:** קידושין לו **תוספתא:** פסחים י **נ"ך:** דברי הימים א ו **משניות:** חגיגה ג **זהר:** שמות א עמ' קכא-קכב	**20**
ד	יום **שלישי**	**י"ט לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:50 נץ החמה ..... 6:02 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:31 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:19 סו"ז תפילה ..... 10:25 חצות היום ..... 12:37 שקיעה ..... 7:11 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:24	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות ק **ירושלמי:** קידושין לז **תוספתא:** שקלים א **נ"ך:** דברי הימים א ז **משניות:** יבמות א **זהר:** שמות א עמ' קכג-קכד	**21**
ה	יום **רביעי**	**כ' לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:49 נץ החמה ..... 6:01 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:30 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:19 סו"ז תפילה ..... 10:25 חצות היום ..... 12:37 שקיעה ..... 7:12 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:25	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות קא **ירושלמי:** קידושין לח **תוספתא:** שקלים ב **נ"ך:** דברי הימים א ח **משניות:** יבמות ב **זהר:** שמות א עמ' קכה-קכו	**22**
ו	יום **חמישי**	**כ"א לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:48 נץ החמה ..... 6:00 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:29 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:18 סו"ז תפילה ..... 10:24 חצות היום ..... 12:36 שקיעה ..... 7:13 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:26	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות קב **ירושלמי:** קידושין לט **תוספתא:** שקלים ג **נ"ך:** דברי הימים א ט **משניות:** יבמות ג **זהר:** שמות א עמ' קכז-קכח	**23**
ז	יום **שישי**	**כ"ב לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:46 נץ החמה ..... 5:58 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:28 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:17 סו"ז תפילה ..... 10:24 חצות היום ..... 12:36 שקיעה ..... 7:13 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:26 **הדלקת נרות** (40 דק'): **6:33** (20 דק'): **6:53**	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות קג **ירושלמי:** קידושין מ **תוספתא:** יומא א **נ"ך:** דברי הימים א י **משניות:** יבמות ד **זהר:** שמות א עמ' קכט- קל	**24**
ח	**שב"ק**	**שבת קודש פרשת אחרי מות קדושים, כ"ג לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 4:45 נץ החמה ..... 5:57 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:28 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:17 סו"ז תפילה ..... 10:23 חצות היום ..... 12:36 שקיעה ..... 7:14 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:27 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:27**	**ליומד יומי:** **בבלי:** מנחות קד **ירושלמי:** קידושין מא **תוספתא:** יומא ב **נ"ך:** דברי הימים א יא **משניות:** יבמות ה **זהר:** שמות א עמ' קלא- קלב	**25**

יְמֵי הָעֹמֶר שֶׁנּוֹהֲגִים בָּהֶם כַּמָּה מִנְהָגֵי אֲבֵלוּת עַל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, אֵין זֶה כְּדֵי לְעוֹרֵר עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה אֲצֶל הָאָדָם, אֶלָּא אַדְרַבָּה ! לְעוֹרֵר אוֹתוֹ עַל קְדֻשַּׁת הַיָּמִים הָאֵלּוּ, שֶׁיְּכוֹלִים לְהַגִּיעַ בָּהֶם אֶל קְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה, וּלְהִתְדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, וְאִם יִתְנַהֵג בָּהֶם בְּקְדֻשָּׁה וּבְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל כָּרָאוּי, יִזְכֶּה לַהֲפֹךְ אוֹתָם אֶל יְמֵי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)